TYÖLÄISILLÄ ON: YKSI VIHOLLINEN! YKSI TAISTELU! — SIKSI: YKSI PUOLUE! YKSI UNIO! YKSI RINTAMA! YKSI PÄÄMÄÄRÄ!

Työväen vapautus tapahtuu sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä voi työväenluokka voittaa!

No. 136. — 1922. Lauantaina, marrask. 25 p. — Saturday, Nov. 25. VI Vuosikerta - Vol. VI

Leipää vaativille työläisille annettu kasakan pamppua Lontoossa

Ankaria otteluja työttömäin ja ratsupoliisien välillä. 1,500,000 työtöntä esittää vaatimuksiaan hallitukselle.

Lontoo. — Pannakseen toimeen työttömäin mielenosotuksen parlamentin avajaispäivänä jolloin kuningas ja kuningatar esiintyvät julkisesti, ja esittääkseen vaatimuksensa pääministeri Law'lle, 1,500,000 työttömän edustajat kaikista osista maata, olivat kerääntyneet tänne tuhatlukuisina. Keskiviikkona näiden työttömäin edustajain pannessa toimeen mielenosotuksen ja pyrkiessä pääministerin puheille, oli voimakas ratsu- ja jalkapoliisirengas muodostunut työttömiä vastaan ottamaan Nelsonin puistopatsaan luona Trafalgar neliössä, työttömäin tehdessä ankaria ponnistuksia päästä Downing kadulle pääministerin puheille. Poliisit käyttivät kapuloitaan ja ratsupiiskojaan «vapaasti», pieksäen työttömäin joukkoa päihin ja mihin ennättivät. Lopulta pakottivat poliisit työttömät peräántymään ja hajaantumaan. Lukemattomia haavoittui ja loukkaantui poliisien hyökkäyksen johdosta.

Poliisien hyökkäystä työttömäin kimppuun tarkasti tuhannet ihmiset Grand hotellin ja hallitustalon ikkunoista.

Taantumushallituksen ensimäinen näyte.

Tämä oli Bonar Law'n kreivien hallituksen ensimäinen toimenpide työväestöä vastaan, joka lähes kaksimiljoonaisen työttömäin armeijan puolesta halusi ainoastaan esittää asiansa hallituksen päämiehelle, vaatien joko työttömyysavusta tai työtä. Bonar Law ei suvainnut ottaa työttömäin lähetystöä vastaan, vaan sen sijaan antoi heille kasakan kamppua.

Mielenosotuksesta syytetään kommunisteja.

Lontoon porvarilehdet syyttävät nyt näiden työttömäin työläisten mielenosotuksen olevan «kommunistien vallankumouksellisen salaliiton» toimenpiteitä. Kuinkas muuten. Ei ole muka kylliksi asiaa, ilman «salaliittoa» siinä, että miljoonat työläisperheet nääntyvät nälkään, he eivät saisi lähteä liikkeelle, ei puhua asiastaan mitään, heidän pitäisi rauhassa kuolla nälkään.

«Maa tarvitsee rauhallisuutta», oli Bonar Law'n ensimäinen tunnuslause hänen hallitukseen astuessaan. Työläisten pieksäminen kasakan pampuilla näkyy olevan nyt äimän «rauhallisuuden» ensimäisiä toimenpiteitä.

Mitähän tästä sanoo työväenpuolueen 150 lukuinen parlamenttiryhmä? Tämä tapaus antaa heille oivan tilaisuuden paljastaa Bonar Law'n konservatiivinen hallitus suurille kansajoukoille.

Työläistä syytetään kapinallisesta puheesta

Winnipeg. — George Moran niminen, Canadian National rautatien Transcona konepajassa työskentelevä työläinen on vangittu, syytettynä kapinallisesta puheesta Britannian lippua, kuningasta ja Britannian hallitusta vastaan. Hänen syytetään antaneen nämä kapinalliset lausuntonsa puheessaan työläistovereilleen maanantaina.

Oikeudessa Moran ei kieltänyt syytöstä, mutta selitti ei tarkoittaneensa sitä, miksi hänen puheensa on tulkittu. Hänen juttunsa käsittely siirrettiin.

Rafet Pasha Traakian kenraalikuvernööriksi

Angora. — Gallib Pasha on nimitetty Konstantinopolin uudeksi sotilaskenraalikuvernööriksi Rafet Pashan sijalle, joka on määrätty Traakian kenraalikuvernööriksi. Tri Edinan Bey on samalla nimitetty Konstantinopolin siviilikuvernööriksi.

Ranskan "tiikeri" kylvämässä saksalaisvihaa Amerikassa

Washington. — Sen johdosta, että Ranskan entinen pääministeri, Clemenceau, yksi Versaillesin rauhanmestareista, on Yhdysvalloissa pitämissään puheissa sanonut Saksan hankkivan uutta sotaa ja kehottanut varustautumaan «saksalaisvaaraa» vastaan, ovat useat senaattorit sanoneet tulevansa senaatin istunnoissa vastaamaan noihin puheisiin. Senaattori Hitchcock, sodan aikainen senaatin ulkovaliokunnan puheenjohtaja on ilmaissut, että hän mahdollisesti tulee vastaamaan Clemenceaun puheisiin, samoin on luvannut tehdä senaattori Borah.

Clemenceauta suojellaan tarkoin.

New York. — Sen johdosta, että Clemenceau on saanut uhkauskirjeen, missä uhataan hänen henkeään, ja jonka on allekirjoittanut «Mailmansodan veteraani», on häntä suojelevaa poliisivoimaa suuresti lisätty.

Mussolini turvautuu jo katoolisen kirkon apuun

Lausanne. — Kun Italian fascistipääministeriltä tiedustettiin Italian uuden hallituksen suhdetta vatikaaniin, lausui hän:

«Minä uskon uskonnon olevan suuren ja perusteellisen moraalisen voiman kansan elämässä, ja minä vihaan kaikkea ateistisuutta ja papiston vastustamista.

«Katoolilaisuus on ihmeellinen mailmanvalta, ja siitä syystä fascistihallituksen ja vatikaanin suhde tulee olemaan mitä ystävällisin.»

Entinen sosialisti ja materialisti on siis nähnyt porvariston kätyrinä välttämättömäksi painautua mitä syvimmälle katoolisen pimeyden helmaan, voidakseen saada sieltä tukea mustille pyyteilleen.

Naisetkin klani-järjestössä Yhdysvalloissa

Atlanta, Ga. — Ensi kerran kaupungin historiassa 300 naamioitua naista panivat toimeen kulkueen tämän kaupungin kaduilla myöhään maanantai iltana.

Kulkueen toimeenpanijain sanottiin olevan «Dixie Woman's League» jäseniä. Heillä oli yllä valkoiset kaaput jotka olivat reunustetut punaisella ja sinisellä nauhalla. Naamiot täysin peittivät heidän kasvonsa ja olivat ne samallaisia kuin Ku Klux Klaneilla.

P. Arthurin kansakoulun johtajaa ammuttu metsästyksessä

Port Arthur. — J. H. W. McRoberts, kansakoulujen superidenttia ja valistuslautakunnan sihteeri-rahastonhoitajaa ammuttiin vahingossa, ollessaan ystäväinsä kanssa metsästämässä lauantaina. Eräs ystävyksistä ampui jänisparveen, jolloin jotkut haulit lensivät Mr. Mc Robertsia kohti, yksi osuen häntä sormeen ja toinen oikean jalan pohkeeseen. Haavat eivät ole kuitenkaan vaarallisia.

Espanjan työväen unioitten kokouksessa kahakoita

Madrid. — Kahakoimista, missä käytettiin revolvereja ja minkä seurauksena oli yhden kuolema ja useiten haavoittuminen, tapahtui Espanjan Työväen Unioitten kongressin avajaisistunnossa tiistai aamuna. Riita johtui siitä, että eräs edustaja vastusti Amsterdamin Internationalen edustajalle puheoikeuden myöntämistä kongressissa. Poliisit hajoittivat kongressin.

Amsterdamin hajoituspuuhat

Kommunististen Internationalien julistus.

Punainen Ammatillinen Internationale ja Kommunistinen Internationale ovat osoittaneet Saksan ammatillisesti järjestyneille työläisille julistuksen, jossa lausutaan mm.:

Amsterdamilaiset ovat kaikissa yrittäneet häätää kommunistismieliset työläiset ammattiyhdistyksistä. Tätä hajoitustyötä suoritetaan sitä häikäilemättömimmin kuta enemmän kommunistinen vaikutus ammattiyhdistyksissä kasvaa. Samat reformistiset ammattiyhdistysjohtajat, jotka mielisivät kommunistisilta vähemmistöiltä riistää jopa oikeuden taistella ammattiyhdistysten puitteissa periaatteittensa puolesta, ovat joka kerta turvautuneet ammattiyhdistysten hajoittamiseen, milloin ovat olleet vaarassa joutua vähemmistöksi. Niin on laita Ranskassa, Tshekkoslovakiassa ja kaikkialla.

Kapitaalin kaikissa maissa kasvavaan offensiiviin nähden on proletariaatin ryhmittyminen ammatillisissa järj/ niin kansallisesti kuin kansainvälisesti välttämätön. Mutta tässäkin tekee Amsterdam tyhjäksi kansainvälisten teollisuusliittojen yhtenäisyyden. Kansainväliset ammattiliitot ovat tähänasti itsepintaisesti kieltäneet yhtymisen niinhyvin venäläisiltä kuin muiltakin vallankumouksellisilta ammattiliitoilta. Ne kieltäytyivät jopa tukemasta taistelua käyviä amerikkalaisia kaivostyöläisiä sen vuoksi, etteivät nämä olleet vannoutuneita amsterdamilaisia.

Työnantajat ovat tiukasti järjestyneet, heidän liittonsa ovat keskitetyt. Työläiset voivat vain silloin käydä menetyksellistä taistelua, kun heillä on työnantajain voimakkaita liittoja vastaan asetettavana vieläkin voimakkaammat työväenliitot. Mitä enemmän amsterdamilaiset mielivät hajoittaa ammatillista liikettä, sitä enemmän on vallankumouksellisten työläisten menestyksellisen taistelun käymisen nimessä porvaristoa vastaan esiinnyttävä ammattiyhdistysten yhtenäisyyden puolesta.

Ammattiyhdistysten vallankumouksellistuttamisesta käytävä taistelu ei ole helppoa. Se vaatii väsymätöntä työtä kaikilta niiltä ammattiyhdistysjäseniltä, jotka päinvastoin kuin työnantajille suopeat johtajat haluavat ammattiyhdistysten muuntamista vallankumouksellisiksi luokkataistelujärjestöiksi. Jos amsterdamilaiset kuitenkin jatkavat luokkain välistä yhteistoimintapolitiikkaansa sekä hajoitustyötään huolimatta ammatillisesti järjestyneiden suuren joukon kasvavasta taisteluhalusta kapitaalin offensiiviä vastaan, jos he täten saboteeraavat työläisten taistelua, tulevat he yhä enemmän ja enemmän menettämään kannattajiansa ja joutuvat lopuksi itse eristetyiksi.

Kommunistit ja Punaisen Ammatillisen Internationalen kannattajat eivät pelkää ammattiyhdistysten hajoitusta: mutta me mielimme estää sen työväen ja sen taistelun etujen nimessä. Kaikkien työläisten, jotka eivät vastarinnatta anna työnantajain riistää itseään, jotka eivät taistelutta alistu kurjuuteen, on päättäväisesti vastustettava ammattiyhdistysbyrokratian hajoitussuunnitelmia. Työmaiden työläisten, jotka (Saksassa) lähettävät valtuutettuja työmaaneuvostokongressiin, on jo protesteerattava sitä vastaan, että heidän valitut edustajansa eroitetaan ammattiyhdistyksistä. Paikallisten ryhmäin jotka ammattiyhdistysjohto on hajoittanut taikka sulkenut pois, ei pidä hajaantua, vaan päättäväisesti pakotettava ottamaan heidät takaisin jäsenyyteen. Yhdenkään ammattiyhdistysjäsenen ei pidä jäädä eristetyksi vaan on hänen pysyteltävä yhdessä muiden eroitettujen kanssa ja ryhdyttävä yhteyteen ammattiyhdistyksensä kommunistisen ryhmän kanssa. Missä on muita vallankumouksellisia ammatillisia järjestöjä, on eroitettujen ryhdyttävä kosketuksiin näiden kanssa, niin ettei oppositioni käy eristettyä vaan yhdistynyttä ja sen kautta lujittunutta taistelua uudelleen jäsenyyteen ottamisen puolesta. Ammattiyhdistyksiin vielä lukeutuvain vallankumouksellisten työläisten on kaikin keinoin tuettava tätä pyrkimystä eroitettujen takaisinottamiseksi. Lopuksi on eri kansallisten liittojen vallankumouksellisten työläisten vaadittava vallankumouksellisten liittojen ottamista kansainvälisiin teollisuusliittoihin.

Ammattiyhdistysten yhtenäisyyden puolesta käytävän taistelun päämääränä on proletaarisen yhteisen rintaman lujittaminen ja voimistuttaminen taistelussa työnantajia vastaan. Eläköön ammatillisen liikkeen yhtenäisyys ja vallankumouksellinen taistelu!

Venäjällä suuret taloudelliset mahdollisuudet

Lenin sanoo olevan edullista antaa myönnytyksiä ulkomaiselle pääomalle, koska se edistää uudestaanrakentamista.

Moskova. — Neuvosto-Venäjän hallituksen ei tarvitse epäröidä antaa myönnytyksiä ulkomaiselle pääomalle, lausui pääministeri Lenin tiistai iltana Grand Opera huoneella Moskovan neuvostolle pitämässään puheessaan.

«Venäjä», lausui Lenin, «on niin suuri ja sillä on sellaiset rajattomat taloudelliset mahdollisuudet, ettei ole mitään syytä kieltäytyä kohtuullisista myönnytyksistä ulkomaiselle pääomalle. Me tulemme tekemään niin edullisia tarjouksia, että kapitalistien on pakko ryhtyä meidän kanssamme liikesuhteisiin, huolimatta niiden nykyisestä vihamielisyydestä meitä kohtaan.»

Lenin muistutti, että Venäjällä on vastassaan vielä monia vaikeuksia — uusia probleemeja, joiden ratkaisu tarvitsee uusia menettelyjä ja uusia miehiä.

«Meidän täytyy oppia työskentelemään uusien olosuhteiden alaisina. Meidän täytyy oppia mukautumaan. Kaikki mitä me olemme voittaneet viisivuotisessa taistelussamme, meidän tulee säilyttää, me emme tule antamaan siitä mitään takaisin porvaristolle. Meidän ei ole hylättävä mitään entisiä päämääriämme, mutta samalla kertaa ei vahingoita meitä ensinkään sen tosiasian myöntäminen, että meitä joissakin piireissä pidetään kapitalistisena maana.»

Hiilenkaivajain lakko Länsi-Canadassa

Työläiset vaativat union tunnustamista.

Edmonton. — Työläiset Cardiff, Banner ja Alberta kaivoksilla jättivät työnsä eilen. Osan kaivosmiehistä mennessä työhön tavalliseen aikaan, union vahdit keskustelivat heidän kanssa ja he kaikki palasivat kotiinsa.

Kaivosten omistajat ovat jo pitemmän aikaa kieltäytyneet tunnustamasta uniota ja sen sijaan, union sitä vaatiessa, ovat nyt erottaneeet union miehiä työstä.

Kaivosten omistajat sanomalehdille antamassaan haastattelussa eivät ole varmoja tuleeko lakko olemaan pitempiaikainen, vai saadaanko riitapuolien välillä aikaan sovinto.

Union taholta on ilmoitettu, ettei mikään muu sovinto, kuin täydellinen union tunnustaminen tule kysymykseenkään.

Saksan uusi ministeristö

Berliini. — Saksan uuden hallituksen kokoonpano on seuraava:

Valtiokansleri, Wilhem Cuno.
Varakansleri ja oikeusministeri, tri Carl Heinze.
Ulkoministeri, von Rosenber.
Sisäministeri, Rudolph Oeser.
Rahaministeri, Andreas Hermes.
Talousministeri, Johannes Brecker.
Valtiovarain ministeri, tri Heinrich Albert.
Liikenneministeri, kenraali Wilhem Groener.
Sananlennätinlaitosten ministeri, Stingle.
Elintarveministeri, Herman Mueller.
Puolustusministeri, tri O. Gessler.
Työministeri, tri Heinrich Braums.

MacDonald valittu työväenpuolueen johtajaksi

Porvarilehdet pitävät häntä radikaalina ja sodanvastustajana.

Lontoo. — Täällä pidetään merkillisenä käänteenä asiain kulussa sitä seikkaa, että neljän vuoden kuluttua mailmansodasta, tunnettu pasifisti ja sodan vastustaja, on nyt valittu Hänen Majesteettinsa oppositionipuolueen johtajaksi Britannian parlamenttiin, ja niin ollen voi hän tulla pääministeriksi, jos seuraavan viiden vuoden kuluessa jostain syystä konservatiivinen hallitus kukistuisi. Tapana nimittäin on Englanissa, että hallituksen kukistuessa tai erotessa, kuningas kutsuu vastustuspuolueen johtajan muodostamaan hallituksen.

Clynes sivuutettiin johtajan toimesta.

MacDonaldin valitseminen työväenpuolueen johtajaksi oli hämästys niille, jotka olivat olleet varmoja, että J. R. Clynes tultaisiin uudestaan valitsemaan johtajaksi. Kuitenkin uskotaan, että sillä seikalla, että Clynes oli sodan aikana kokoomushallituksessa elintarveministerinä oli merkitystä nykyisessä johtajavaalissa, radikaaliset ainekset työväenpuolueessa kannattaen MacDonaldin valintaa. Voimasuhteet olivat kuitenkin hyvin tasaväkiset, MacDonald saaden 61 ja Clynes 56 ääntä, äänestyksessä ratkaisevana tekijänä ollen skotlantilaiset edustajat, jotka kannattivat MacDonaldia. Skotlantilaiset edustajat painostavat työttömyyskysymyksen esille ottamista parlamentissa, johon kysymykseen nähden Clynes on «varovaisen menettelyn» kannalla.

Toiselta puolen ei ole epäilemistä, etteikö MacDonaldin kannatus työväenpuolueessa ole suuri hänen tunnetusti etevien parlamenttaaristen kykyjensä vuoksi, jonka lisäksi hän on tietoinen ja etevä puhuja sekä tuntee laajasti ulkomaapolitiikan.

MacDonald hävisi 1918 «Khaki»-vaaleissa ja sittemmin Woolwichin täytevaaleissa, tunnetun sotavastaisen mielipiteensä vuoksi. Tälläkin kertaa Lloyd George teki erikoisen matkan hänen vaalipiiriinsä, höykäten ankarasti MacDonaldia vastaan, mutta siitä huolimatta tuli hän valituksi suurella enemmistöllä.

MacDonald Toisen Internationalen johtaja.

Porvarit pitävät MacDonaldia antimilitaristina ja «radikaalina» ja olisivat paljon mieluummin nähneet Clynesin työväenpuolueen johtajana. Kuitenkin ei MacDonald ole todella mikään radikaali sen sanan vallankumouksellisessa merkityksessä, sillä hän on Toisen Internationalen huomatuimpia johtajia ja siis oikeistososialisti.

Clynes on valittu työväenpuolueen parlamenttiryhmän varapuheenjohtajaksi.

Hannan määräyksen rikkoja takaisin työhön

Dauphin, Manitoba. — George H. Palmer, ent. farmarien ja työväen edustaja Manitoban lainlaatijakunnassa, joka on kaksi kertaa erotettu Canadian National rautatien palveluksesta hallituksen rautateitten ent. presidentin Hannan määräyksen nojalla, millä hallituksen rautateiden palveluksessa olevat työläiset kiellettiin ottamasta osaa politiikkaan, on nyt jälleen otetetu työhön sähköttäjänä. Palmerin työhön takaisin ottaminen johtuu järjestyneen työväen painostuksesta.

Canadalais-ranskalainen kauppasopimus

Pariisi. — Canadan ministerit Fielding ja Lapointe ovat Ranskan kauppaministerin kanssa saaneet aikaan Canadalais-Ranskalaisen sopimuksen pääkohdat. Sopimuksen sisältöä ei kuitenkaan vielä julaista, ennen kuin yksityiskohdat on saatu valmiiksi. Uuden kauppasopimuksen uskotaan tulevan suuresti edistämään näiden kahden maan välisiä kauppasuhteita.

Turkki vaatii avonaisia rauhanneuvotteluja

Angoran edustaja vaatinut myöskin edustusoikeutta Venäjälle. Liittolaiset hylänneet kaikki Turkin vaatimukset. Siivilöivät konferenssin tiedonannot.

Lausanne. — Läheisen Idän rauhan konferenssin ensipäivänä liittolaiset hylkäsivät kaikki Turkin edustajan Ismet Pashan esitykset, pannen Turkin sangen merkityksettömään asemaan konferenssissa.

Liittolaiset, Englanti, Ranska ja Italia ovat kaikin yksistä puolin Turkkia vastaan.

Ismet Pashan tehdessä konventioille seuraavat esitykset hyljäsivät liittolaiset ne kokonaisuudessaan:

1. Että kaikki neuvottelut olisivat avonaisia että istuntojen pöytäkirjat julaistaan.

2. Että ne valtiot, kuten Venäjä, Georgia ja muut Mustan meren rannikkovaltiot saavat edustusoikeuden konferenssissa.

3. Että Turkilla on oikeus valita puheenjohtaja erinäisille komiteoille, tai vähintään yhdelle komitealle.

Viimemainittuun esitykseen huomautti Englannin ulkoministeri markiisi Curzon: «Konferenssin koolle kutsuvat vallat aina johtavat konferenssia. Tässä tapauksessa ovat konferenssin koolle kutsujia Britannia, Ranska ja Italia.» Hän sanoi näiden valtain vuoron perään käyttävän puheenjohtajan oikeutta.

Liittolaiset niinikään hyljäsivät konferenssin avonaiset istunnot, vaatien kaikilta salaisuutta sen menoon nähden, liittolaisten edustajat ottaen itselleen vallan jokaisen istunnon jälkeen päättää, mitä tietoja sanomalehdille annetaan. Näin ollen tulevat tiedot olemaan täydeisesti liittolaisten sensuroimia.

Turkin edustajien ei uskota kuitenkaan noudattavan tätä liittolaisten sensuurimääräystä, vaan tulevat antamaan tietoja, kuten Venäjän edustajat Genoassa ja Haagissa.

Venäjän edustusoikeutta ei myöskään hyväksytty.

Turkki vaatii kansan äänestystä Länsi-Traakiassa.

Konferenssin toisena kokouspäivänä tuli esille Länsi-Traakian kysymys, Turkin edustajan Ismet Pashan esittäessä sotilas- ja maa-alue komissionille vaatimuksen kansanäänestyksen toimittamisesta kaikella sillä alueella mikä on ollut Turkin hallussa v. 1913.

Kreikan edustaja M. Venizelos nousi heti vastustamaan tätä, häntä kannattaen myöskin Jugo-Slavian ja Rumanian edustajat, jotka kannattivat Maritza joen pitämistä Turkin läntisenä rajana.

Syyrian edustajisto on saapunut tänne myös, vaatimaan itsenäisyyttä maalleen, joka San Remon konferenssissa asetettiin Ranskan mandaatin alaiseksi.

Keskustelua Dardanelleista.

Konferenssi on myöskin keskustellut alustavasti Dardanellein vapaudesta. Tehtiin esitys, että Turkki saa asettaa Konstantinopoliin puhtaasti siviilihallituksen, joka tulee toimimaan Kansain Liiton valvonnan alaisena. Suunnitelman mukaan ei liittolaisilla ole oikeutta rakentaa linnoituksia Dardanelleille eikä Bosphorukseen.

Turkkia vaaditaan takaamaan ehdottoman liikkumisvapauden kaikille sekä kauppa- että sotalaivoille, paitsi siinä tapauksessa jolloin Turkki itse on sodassa.

Austraalian vaalit lähenevät

Melbourne. — Austraalian yleiset parlamenttivaalit toimitetaan jouluk. 16 p. ja vaalitaistelu on jo täydessä käynnissä.

Kaikkiaan on nimitetty 199 ehdokasta 75 edustajasijaa varten. Ainoastaan viisi edustajaa on tullut valittua ilman kilpailua. Valittujen joukossa on m.m. Austraalian entinen rahastonhoitaja William Alexander Watt, ja työväenpuolueen johtaja Charlton.

Samassa yhteydessä toimitetaan senaattiin täytevaalit 19 sijaa varten, joihin on ehdokkaita 65.

Mussoliini-kaipuu Saksassa

Berlini 5-11. — Mussoliinista on tullut kaiken porvarillisen maailman sankari. Eikä ihme! Sillä ruumiillistuttaahan hän kaikki porvarilliset ihanteet yhteiskuntarauhasta ja isänmaasta, sts. työläisten verisestä riistorauhasta ja osakkeiden pyhyydestä. Mussolini lahjoittaa italialaisille ihramahoille maan kansallisomaisuuden ja tappaa kommunistit. Kuinka ei siis hän olisi pyhä! Pienemmätkin tätä kaliberia olevat suuruudet on eri maissa julistettu pyhimyksiksi ja palkittu miljoonilla.

Tämä Mussoliini-kultti ei suinkaan ole saanut vähimmän ihailijoita Saksassa. Yhä äänekkäämmin huutavat porvarilehdet: Meilläkin pitäisi olla Mussolini! Baieri on tässä kuorossa ensimäisenä tenorina, mutta kautta koko valtakunnan toistaa möhömahainen basso tämän saman säveleen. Ja Baiort kansallis-«sosialistit» osoittavat kongressissaan myrskyistä suosiota puhujalle, joka lausuu koristelemattoman kapilistisen toutuuden, että jonkun baierilaisen Mussolinin «kansallisessa diktatuurissa olisi parempi elää kuin vapaassa kansanvaltiossa».

Varsinkin tuleva työmaaneuvostokongressi tuottaa vilpitöntä mielenhaikeutta kuponkien leikkaajille (ja näiden oikeille käsille: sosialidemokraattisille kellokkaille ja ammattyhdistysbyrokraateille!) He eivät ole tyytyväisiä sosialidemokratian tähänasti auliisti tarjoomiin ajokoiriin. Noske pieksi itsensä hikeen ja vetäytyi huahtamaan, Severing ei riitä, ei myöskään Berlinin sosialidemokraattinen poliisimestari, joka äskettäin pieksetytti parisataa kommunistia. «Meitä odottaa mitä vaikein talvi — kirjoittaa suurporvarien «Die Zeit» —, vaikein mitä pääkaupunki on koskaan kokenut», minkä vuoksi Berlinin sosialidemokraattiselle poliisimestarille, jos hän edelleenkin jää virkaansa, jää edesvastuu kommunistisista kapinoista, sanoo lehti. Ja Stinneksen «Deutsche Allgemeine Zeitung» kehoittaa työantajia käyttämään kiristettyä terroria kaikkia työmaaneuvostokongressin osanottajia kohtaan, estämään kaikki rahankeräykset työläisten itseavustuksen hyväksi, hajoittamaan neuvostot ja estämään työmaakokoukset.

Työläiset eivät siis enään saisi vapaasti muodostaa järjestöelimiään, mutta porvarillisilla sen sijaan on jopa oikeus aseistaa suojakaartinsa ja julkisesti agiteerata vallankaappauspuuhain ja mussolinismin hyväksi.

Suotta ei täkäläinen toverilehti kirjoitakaan: «Meillä on jo «kansallisen diktatuurin» yksi puoli. Markanromahdusten, tuhatkertaisten hintäin ja 8-tuntisen työajan hyökkäysten kansallinen diktatuuri. Kansalliset diktaattorit, Stinnes ja rahasekä teollisuuskapitaali ovat jo hallitsijoina Saksassa. Ja niinkuin italialaisten lahtarien liikkeellepanevana voimana on teollisuuskapitaali, niin on saksalaisenkin fascistisen liikkeen takana teollisuus-, finanssi- ja agraarikapitaali.»

Kummakos siis, jos rahaporvaristo pyrkii alkuunsa tukahuttamaan työmaaneuvostoliikkeen, jonka tarkoituksena on tuotannon ja valuuttahuijauksen pakottaminen työläisten kontrolliin. Siitä syystä on myös saksalaisen fascismin ensimmäisenä kohteena juuri tämä työväenluokan itsepuolustusliike.

Ranskan senaatti hylkää naisten ääni-oikeuden

Pariisi. — Ranskan senaatti, käyttäen teknillisiä temppuja, kieltäytyi ottamasta esille naisten äänioikeuslakiesitystä, äänestäen 156 äänellä esityksen esille ottamista vastaan, esityksen puolesta annettiin 134 ääntä.

Kiinan hallitus eronnut

Honolulu. — Pohjois-Kiinan hallitus on eronnut sen johdosta, että sen rahaministeri Lo Wen-Kan on vangittu, syytettynä komissionin vastaanotosta, jonka tarkoituksena oli hankkia saksalaisten ja itävaltalaisten rahamiesten toimesta Kiinalle kuuden miljoonan punnan laina. Tämä juttu tapahtui ennen mailmansotaa.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

H. PURO,
Vastaava toimittaja.

VAPAUS

(Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 40c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.
Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.
Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joille on takuukset.

Ilmotushinta kerran julaistuista ilmotuksista 40c. palstatuumalta. Suurista ilmotuksista sekä ilmotuksista, joiden tekstiä ei joka kerta muuteta annetaan tuntuva alennus. Kuoloilmotukset $2.00 kerta ja 50c. lisää jokaiselta muistovärsyltä; nimenmuutosilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolmekertaa; avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksikertaa; syntymäilmotukset $1.00 kerta; halutaantieto- ja osoteilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolmekertaa. — Tilapäisilmotuksista pitää raha seurata mukana.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä.
J. V. KANNASTO, Liikkenhoitaja.

Vapauden konttori ja toimitus on Liberty Building, Lorne St., Puhelin 1038. — Postiosote:
Box 69. Sudbury, Ont.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Tiistain lehteen aijotut ilmotukset pitää olla kont. torissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 3.

Porvarilehtien todistukset proletaarimaasta

Noskelaislehtien ympäri maailmaa «vakuuttaessa», että elämä Neuvosto-Venäjällä käy yhä vaikeammaksi, kertovat erinäisten porvarilehtien itse paikan päällä olevat kirjeenvaihtajat vallan toista. Niinpä kirjottaa «Frankfurter Zeitungin» kertoja, että Venäjällä on viimeisenä kuutena kuukautena pantu käyntiin yleinen korjaustyö. Sekä maalla että kaupungeissa kunnostetaan vanhoja rakennuksia ja rakennetaan paljon uusia. Hallituksen ei tarvitse enää huolehtia niin paljon entisen muuntamisesta vaan on se toden teolla käynyt käsiksi *uuden luomiseen*. Samaan aikaan on se tehostanut taistelua keinottelua ja lahjottavuutta vastaan, mikä taistelu lehden mielestä kerrassaan uhkaa «yrittäjiä romahduksella». — «Vossischen Zeitungin» kirjeenvaihtaja taas huomauttaa, että neuvostovallan rautatievaunut reunavaltioissa eroittautuvat suuremmoisesti edukseen pikkuvaltioiden rappeutuneen ja kuluneen liikkuvan kaluston rinnalla, ja että kaupankäynti Neuvosto-Venäjän kanssa lisääntyy päivä päivältä.

Kapitalistinen tuotanto ja yhteiskunnallinen hyvinvointi

Eräässä National City pankin lähettämässä kiertokirjeessä lausutaan m.m.: «Teollisuuksien perimmäinen tarkotus on tyydyttää väestön jokapäiväisiä tarpeita» jne.

On ilmeisen selvää kuinka väärä ja petollinen tuo lausunto on, mikäli se koskee kapitalistisia teollisuuksia ja tuotantoa yleensä. Kapitalististen teollisuuksien tarkoituksena ei ole väestön jokapäiväisten tarpeiden tyydyttäminen. Niiden pyrkimys on rikastuttaa näiden teollisuuksien omistajia, se on kapitalistisen teollisuuden a ja o. Elleivät kapitalistiset teollisuuslaitokset tuota riittävässä määrin voittoja niiden omistajille, suljetaan ne armotta ja viisi välitetään väestön tarpeista. Kapitalistisessa yhteiskunnassa ovat siis teolliuuslaitokset kokonaiuudessaan ja yksinomaan yksityisten kapitalistien omistajien rikastumisvälineinä. Ei siis ole vähääkään kyseessä väestön tarpeet eikä yleinen yhteiskunnallinen hyvinvointi. Yhteiskunnallista hyvinvointia mitataankin kapitalistisessa yhteiskunnassa sillä, kuinka suuressa määrin kapitalistiluokka rikastuu, vaikka miljooneja työläisiä olisi työttömänä ja tuhannet kuolisivat nälkään ja puutteeseen, on yhteiskunta silti «hyvinvoipa», jos vain teollisuuksien ja yleensä tuotannonvälineiden omistajat rikastuvat.

Koko väestön tarpeitten ja yhteiskunnan hyvinvoinnin palveleminen ja edistäminen tulee kysymykseen ja teollisuuksien tärkeimmäksi ja yksinomaiseksi tehtäväksi vasta silloin kun yhteiskunta, jota hallitsee työtätekevä luokka, omistaa ja kontrolleeraa teollisuuden. Silloin lakkaavat teollisuudet palvelemasta yksityistä voitonnälkää ja muodostuvat palvelemaan todellista yhteiskunnallista hyvinvointia. Tähän pyrkii sosialismi — kommunismi.

Italialainen varoitus

Fascistikeikauksen kulku Italiassa osoittaa parhaiten kuin kaikki kokemus toteaa kommunistisen väitteen oikeutuksen, ettei kapitalismin nykyisessä kriisissä voi olla mitään keskitietä vaan joko porvariston häikäilemätön diktatuuri taikka proletariaatin diktatuuri, kirjoittaa berliniläinen toverilehti. Pikkuporvariston ja sosialidemokratian demokraattiset harhakuvittelut ovat joutuneet häpeään. Pulan kriitillisellä hetkellä osoittautuu parlamentti, demokraattisten harhakuvitelmain instrumentti, kykenemättömäksi löytämään mitään ratkaisua ja jättäytyy ulkoparlamenttaarisen toiminnan varaan. Italiassa, kuten kaikissa muissakin maissa, suosi ja tuki porvaristo proletariaattia kohtaan tuntemansa pelon vallassa aseellisia terrorijärjestöjä. Taistellessaan proletariaattia vastaan on konservatiivien ja liberaalien porvarien välillä tuskin mitään eroitusta. Italian lahtarismi kasvoi valtiovallan ja liberaalisen pikkuporvariston tieten ja tahtoen paisuakseen lopulta yli suosijainsa päiden ja anastaakseen koko valtiovallan.

Fascistidiktatuuri merkitsee tällä haavaa porvariston taantumuksellisimman osan rajatonta herravaltaa. Jos tämän jälkeen kysymme, miten oli mahdollista, että Italiassa saattoi tämä diktatuuri luontua esiin, niin kohtaamme me sosialidemokratian suorittaman osan. Ainoa mahti, joka Italiassa, kuten muuallakin, olisi menestyksellisesti voinut nousta lahtarismia vastaan, on työväenluokka. Mutta Italian työväenluokka oli ratkaisevalla hetkellä vielä kokonaan sosialidemokraattisten hassutusten lumoissa ja seurasi kaikkein äkäisimpiä reformisteja, jotka huijasivat joukkojen luottamuksella ja saivat ne kauniilla lupauksilla pysymään passiivisina ja myöhemmin hajakahakoissa hukkaamaan hiekkaan voimansa.

Italian proletariaatin tuntiessa itsensä kyllin voimakkaaksi murtaakseen porvarien vallan, ei sillä ollut mitään päättäväistä kommunistista johtoa, vaan oli se, kuten sanottu, reformististen petturijohtajain talutettavissa. Ja jos Italian työväenliike tämän johdosta muuttui «traagikoomilliseksi», kuten noskelaisten taholta väitetään, niin ei sen koomillisuutta lisää ainakaan ne sadat murhatut proletaarit, jotka ovat Italian reformistien taktiikan tuloksena. Yhtä vähän maksaa vaivaa fascistimenestyksen johdosta turvautua vanhaan lauluun, että se on kommunistien «hajoitustoiminnan» tulosta. (Herra tuomari Tannerhan selitti, että kommunisteille vain naurettiin Italiassa, eikä heitä niinmuodoin lainkaan voitu ottaa vakavissa lukuun! — Suom. huom.) Italian työväestöhän on juuri äskeisellä liittymisellään Kommunistiseen Internationaleen antanut riittävän vastauksen tällaiseen onttoon väitteeseen!

Paljon tärkeämpää on (saksalaisille) vetää johtopäätös, mitä tilanne merkitsee Saksan työväenluokalle. «Temps» kirjoittaa: «Saksalaiset monarkistit seuraavat fascistista liikettä suurella tarkkaavaisuudella. Muchen ei ole kaukana Milanosta. Saksan vasemmistopuolueet tekevät parhaiten olemalla lähitulevina viikkoina varuillaan. Niiden vastustuskeinot ovat varsin rajoitetut, sillä armeija on kokonaan monarkistisen vaikutusvallan alainen». Ja adlerilaisten äänenkannattaja kirjoittaa porvarillisen liberalismin voimattomuudesta seuraavaa: «Fascismi on se ylen ihana esikuva, jota porvarit kaikkialla pyrkivät jäljittelemään. Kaikkialla aseistuvat porvarien suojeluskaartit. Porvarillinen demokratia ei voi pitkän päälle puolustaa proletaarista demokratiaa. Loppujen lopuksi ei ole mitään muuta vaalia kuin takaisin raakaan, veriseen miekkadiktatuuriin taikka *eteenpäin proletaarisen demokratian tiellä*.»

Toverilehti lainaa vielä «Vorwärtsiäkin», joka kirjoittaa samassa hengessä, mutta «Rote Fahne» kysyy, onko sosialidemokratia esim. Saksassa tehnyt yhtään mitään taantumuken vastustamiseksi ja eikö sosialidemokratia päinvastoin ole sekä poliittisella että taloudellisella alalla antanut poliittiselle taantumukselle täysin vapaita käsiä ja itse laskenut aseitaan sen edessä?

Ja toverilehti toteaa, mihin joudutaan, kun taantumus saa esteettä koota voimansa samaan aikaan, kun sosialidemokratia tuomitsee työväenluokan passiivisuuden, heikentää sen kommunistiajojahdilla. Lahtarismin paisumisesta ovat edesvastuussa sosialidemokraattiset johtajat, jotka ovat lyöneet laimin johtaa proletaarien miljoonaisen mahdin taisteluun.

Pariisilainen toverilehti kertoo, että Parman (Italiassa) työläiset ovat aikoja sitten huomanneet proletaarisen aseellisen puolustustaistelun välttämättömyyden ja puolueen ja ammattiyhdistysten rinnalle luoneet järjestön, jonka tehtävänä on työläisten aseellisten voimain organisointi. Parmalaisten punakaarti on käynyt monia voitokkaita kahakoita lahtareja vastaan, ja ovat he nyt lähettäneet työläisille kautta maan kehoituksen panemaan kovan kovaa vastaan. He ehdottavat konferenssin pitämistä, missä päätettäisiin yleistää parmalainen aloite koko maatakäsittäväksi. Fascistien eristäminä, melkein voittajien armoilla, on «Parman proletaarinen puolustuskomitea» päättänyt hinnalla millä hyvänsä järjestää lahtarismia vastaan taistelun sen omilla aseilla. Täten siirtyy luokkasota Italiassa jälleen uuteen, kaikkein kärjistyneimpään vaiheeseen, huomauttaa l'Humanite-lehti.

— Äskettäin piti Winnipegin pappien kokouksessa puheen Yhteiskunnallisen Palveluksen Liiton sihteeri, joka painosti, että «naimisiin meno on tehtävä vaikeammaksi, koska aina tulee olemaan köyhiä ihmisiä, niin kauan kuin naimisiin meno on helppo». Tämä pappismies haluaa tehdä naimisiin menonkin rikkaitten monopoliksi. Mutta ei huomaa, että estämällä köyhät menemästä naimisiin, kenties uusien orjien siittäminen loppuisi, ja kutka sitten pitäisivät rikkaita yllä?

— Canada on nyttemmin tehnyt Rumanian kanssa sopimuksen, jonka mukaan Rumanialle 1919 Canadan viideksi vuodeksi lainaama $25,000,000 tulee maksetuksi lopullisesti vasta 1967. Tämän johdosta huomauttaa eräs sanomalehti, että Rumaniassa saattaa tähän mennessä olla monta kruunausjuhlaa, jotka kuluttavat kaikki ne varat, joilla Canadan velkaa voitaisiin maksaa. Rumanian kuninkaan äskeisiin kruunausjuhliin nimittäin tuhlattiin vain $300,000,000.

— Italian fascistipääministeri Mussolini uhkaa hajottaa parlamentin, jos se on tarpeellista, mutta niin kauan kuin hän saa tältä parlamentilta yhtä suurella äänten enemmistöllä luottamuslauseen, kuin joku päivä sitten, hän ei mahdollisesti toteuta uhkaustaan.

— Kun työläiset valittavat hiilen puutetta, kehoittavat porvarilliset «erikoistuntijat» käyttämään jotain muuta polttoainetta, mutta he eivät kykene neuvomaan, mitä polttoainetta olisi käytettävä.

A. Losovski

Punaisen Ammatillisen Internationalen pääsihteeri.

Nimi Losovski tunnetaan nykyään kaikkialla. Sen kantaja on Profinternin, sts. Punaisen Ammatillisen Internationalen, pääsihteeri, ja kuuluu hän, kuten Tomski ym., Venäjän ammatillisen liikkeen pääjohtajiin. Hän on myös yksi niitä neuvostojohtajia, jotka polveutuvat suoraan proletariaatista ja joka on itse ollut ruumillisessa työssä.

Losovski syntyi maaliskuun 16 pnä 1878 Danilovkan kylässä Jekatrinoslavin kuvernementissa Etelä-Venäjällä. Hänen isänsä oli juutalainen teurastaja ja opettaja äiti myyskenteli suununtaisin rihkamaa, jota kantoi vasussa ympäri. Ilottoman lapsuutensa ja nuoruutensa vietti hän Losovajan asemalla siitä hänen vallankumouksellinen ja kirjailijanimensä (oikeastaan kuuluu se Salomon Abramevitsh Dridzo.) Täällä oli pojan jo 8-vuotiaana pakko tehdä työtä kartuttaakseen perheen toimeentuloa. Hän sai juosta torilla ja basaareissa pikku korineen, joka sisälsi appelsiineja, tupakkaa ja tulitikkuja, mutta kaikki vapaa-aikansa käytti hän lukemiseen syventyen intohimoisesti jokaiseen kirjaan minkä sai käsiinsä. Myöhemmin pääsi hän juoksupojaksi erääseen lihaliikkeeseen ja sen jälkeen apulaiseksi siirtomaatavarakauppaan. 14-vuotiaana joutui hän sepän oppiin. Kuusivuotisen työskentelyn jälkeen oppilaana saavutti hän ammattitaidon ja kierteli kaupungista toiseen. Matkansa varrella työskenteli hän Pavlogradissa, Melitopeolissa ja muissa Etelä-Venäjän kaupungeissa.

Tiedonjano ei haihtunut hänestä. Tuo nuori mies päätti hinnalla millä hyvänsä hankkia valistusta ja ryhtyi nyt kahdenkymmenvuotiaana tarmokkaaseen opintoaherrukseen huolimatta niistä äärimmäisen epäsuotuisista aineellisista olosuhteista, joissa hän eli. 2-vuotisen sotapalveluksensa aikana 1900-1901 vapaaehtoisena suoritti hän omin päinsä koko kimnaasikurssin kaikissa aineissa, mm. latinassa ja kreikassa, ja suoritti sotapalveluksen loputtua tutkinnon.

Losovski, joka jo varsin varhain sai kokea tsarismin ja porvarillisen järjestelmän ihanuuden alkoi jo 22-vuotiaana omistaa voimansa sosialismin asialle ja työskennellä herättääkseen Venäjän proletariaatin luokkatietoisuutta. Vuonna 1899 oli hän tutustunut sosialidemokraattiseen maailmankatsomukseen ja 1900 liittyi hän sosialidemokraattiseen puolueeseen. Suorittaessaan sotapalvelustaan Kasanissa teki hän puoluejärjestölle siellä erinäisiä palveluksia, säilyttäen kiellettyä puoluekirjallisuutta kasarmeissa. Vuonna 1902 asettui hän suhteisiin Harkovin sosialidemokraattiseen järjestöön ja organisoi sosialidemokraattisia kerhoja Losovajassa, missä hän tällöin oleskeli. Samallaisia kerhoja järjesti hän myös Panjutinan asemalla samassa kuvernementissa. Heinäkuussa 1903 muutti hän Pietariin ja työskenteli siellä Vasili Ostrovalla ja Nevskin tullin ulkopuolella. Hänet vangittiin saman vuoden lokakuussa ja sai istua rangaistusvankilassa kokonaisen vuoden. Päästyään vapaaksi lähetettiin hänet Kasaniin, missä heti liittyi paikalliseen sosialidemokraattiseen (bolshevistiseen) järjestöön. Kasanissa työskenteli hän kokonaisen vuoden eli lokakuuhun vuonna 1905. Lokakuun päivinä oli hän Venäjän Sosialidemokraattisen Työväenpuolueen Kasanin paikalliskomitean jäsen. Kolme päivää oli vallankumouksellisilla kaupunki käsissään: kolmantena päivänä joutui hän patrioottisen mielenosoituksen ja laukaustenvaihdon jälkeen kaupungintalolla vangiksi 135 vallankumouksellisen toverinsa kera. Hän sai olla vankilassa 4 viikkoa, minkä jälkeen hänet vapautettiin ehdolla, ettei poistuisi kaupungista. Mutta Kasanin järjestö lähetti hänet edustajaksi bolshevikkien puoluekonferenssiin **Tampereelle** (joulukuussa 1905). Konferenssin päätyttyä työskenteli hän jälleen Pietarissa ja Vasili Ostrovalla, ja vangittiin uudelleen tammikuun lopussa 1906. Mutta istuttuaan kolme päivää pidätettynä piiripoliisilaitoksessa onnistui hän pakenemaan. Puolue lähetti hänet nyt Harkoviin, jossa hän jo entuudestaan oli toiminut bolshevistisissa järjestöissä, mutta vangittiin huhtikuussa jällleen. Tämä tapahtui ensimmäisen valtakunnan duuman vaalien aikana hänen agiteeratessaan tehtaissa. Tällä kertaa sai hän kaksi vuotta virua vankilassa. Toukokuussa 1908 tuomittiin hän sosialidemokraattisen puolueen taistelujärjestön jäsenenä elinkautiskarkotukseen Siperiaan pohjoisimpaan piiriin, Kirenskiin Irkutskin kuvernementissä. Sinne ei hän kuitenkaan koskaan joutunut, sillä hän onnistui karkaamaan 100 virstaa Kirenskistä

Monien vaivojen ja vastuksien jälkeen, aina vaarassa joutua uudelleen santarmien käsiin, onnistui Losovski pakenemaan ulkomaille. Hän oleskeli nyt jonkun aikaa Genevessä, missä hän liittyi venäläiseen bolshevistiseen ryhmään. Täällä tuli hänestä aputoimittaja venäläiseen puoluelehteen, Proletaari, minkä toimituksen mukana hän tammikuussa vuonna 1909 siirtyi pariisiin. Vailla melkein kaikkia toimeentulokeinoja työskenteli hän milloin seppänä, milloin sorvarina, autonajaja työtoimiston johtajana, ohjaajana venäläisessä monttöörikoulussa, autotalliesimiehenä jne. Pakotettuna osin muuttamaan työpaikkaa, osin työnantajain rettelöimisien perusteella, osin käyttääkseen vallankumouksellisia kokemuksiaan niin hyvin venäläisissä kuin ranskalaisissa työläispiireissä, jolloin hän ei luonnollisesti voinut pysyä passiivisena vierasmaalaisessa ympäristössä. Proletaarisine tietoineen sopeutui hän pian työläisjoukkoihin ja otti tarmokkaasti osaa organisatiooni- ja propagandatoimintaan. Hän oli kaksi vuotta sihteerinä Pariisin hatuntekijäin liitossa ja 10 kuukautta sihteerinä — leipurien osuustoiminnallisessa järjestössä. Maailman-sodan p u h j e t e s s a työskenteli hän Etelä-Ranskassa karkeistyöläisenä viinitarhoissa ja oli mukana järjestämässä alan maatyöläisiä.

Koko tänä aikana ei Losovski hetkeksikään katkaissut suhteitaan Venäjälle ja sodan alusta lähtien toimitti hän yhdessä Trotskin, Antonov-Ovsejenkon ym. kanssa lehtiä «Nash Golos», «Nashe Slovo», «Natshalo», «Echo» ym., mitkä Rauskan hallitus lakkautti yhden toisensa jälkeen. Jo aikaisemmin oli hän ottanut osaa kansainväliseen työväenliikkeeseen, ja sodan alusta lähtien oli hän Zimmerwald-ryhmän kaikkein aktiivisimpia jäseniä Ranskassa ja oli niinikään jäsen komiteassa kansainvälisten suhteiden uudelleen palauttamiseksi.

Toukokuussa 1917 palasi Losovski Venäjälle, missä hän kolmannessa ammattiyhdistyskongressissa kesäkuun lopussa valittiin yleisvenäläisen keskusammattineuvoston sihteeriksi, missä toimessa hän oli tammikuuhun 1918. Tämän vuoden maalis-heinäkuun oli hän yleisvenäläisen kutomatyöläisliiton pääsihteeri, ja saman vuoden sekä seuraavan vuoden maalis-kun yleisvenäläisen rautatieläisliiton sihteerinä.

Sitten vuoden 1919 maaliskuun on hän yleisvenäläisen keskusammattiyhdistysneuvoston esimiehistön jäsenenä johtanut organisatioini- ja tiedonanto-osastoa, toimittanut «Ammattiyhdistystä», joka on yleisvenäläisen keskusammattiyhdistysneuvoston äänenkannattaja, ja herkeämättä ottanut osaa ammattiliittojen keskuskomiteain töihin.

Heinäkuussa 1920 organisoi Losovski mainitun neuvoston toimesta väliaikaisen kansainvälisen ammattiyhdistysneuvoston. Sen pääsihteerinä sai Losovski tehtäväkseen kutsua koolle ja organisoida Profinternin ensimmäisen kongressin. Kongressi valitsi Losovskin hallintoon ja sen jälkeen pääsihteerinä jatkuvasti toimivaan neuvostoon.

Tehokkaan käytännöllisen toimintansa ohella on Losovski tuottelias kirjailija ja on omistanut paljon aikaa ammattiyhdistysliikkeen teoreettisten kysymysten käsittelyyn. Hän on julkaissut joukon kirjasia ja eri sanomalehdissä ja aikakausjulkaisuissa joukon kirjoituksia tästä asiasta. Ollen taitava erikoistuntija on Losovski «Kansainvälisen työväenliikkeen» professorina valtioylioppistossa sekä Sosialistisen akatemian jäsen.

V. Smirnoff.

A. Hautamäen matkaohjelma

Työläispuolueen suomalaisen organiseeraajan A. Hautamäen matka Port Arthurin alueella on järjestetty seuraavasti:

Marrask:
Intola 25—26 p.
Kivikoski 27 p.
Lappi 28—29 p.
Kivikoski 30 p.
Joulukuu:
Tarmola 1 p.
North Branch 2 p.
Fort William 3 p.
Kaministquia 4 p.
Pohjola 5 p.
Rowa 6 p.
Miller 7 p.
Port Arthur 8 p.
Schreiber 9 p.
Nipigon 10 p.
Fort William 11 p.
Port Arthur 12 p.

Toverien yllämainituilla paikkakunnilla pyydetään ottamaan puhetilaisuudet huomioon ja toimimaan kaikkensa niiden onnistumiseksi.

P. A. Pilritoimikunta
A. Beck, sihteeri.

Joulurahat Suomeen

Lähettäkää heti niin vielä ehtivät jouluksi.

Kurssi Smk. 35:00 Canada dollaris

LÄHETYSKUSTANNUKSET:

LÄHETYSKULUT: 40c lähetyksistä alle $30; 50c lähetyks. $30 40; 60c lähetyks. $40—$60; 75c lähet. $60—$100. Yli dan dollarin 25c sadalta dollarilta lisää. — Sähkösanoi lähetyksille $3.50 lisämaksu.

Torontossa ottaa rahavälityksiä vastaan A. T. Hill, 957 Broview Ave.

Piilettejä Suomeen ja Suomesta tänne

Tiedustelkaa hintoja y. m.
Suurimpien valtamerilinjojen valtuutettu asiamies.

VAPAUS,
BOX 69, SUDBURY, O

Pilettiliike tehtävä J. V. Kannaston nimessä.

Työväen taistelurintamalta eri maista

Italian häpeäpäivät

Sosialidemokraatit olleet valmiita Mussolinin kokoomukseen.

Lugano 1-11. Voittoisten lahtarien riehunta jatkuu. Milanossa on «Avantin» toimitushuoneusto hävitetty ja omaisuus poltettu. Roomassa on riehuttu toverin ja parlamentinjäsen Bombaccin asunnossa. Sosialisti- ja kommunistijohtajia sekä kommunistipuolueen jäseniä vangitaan, kidutetaan ja surmataan kautta maan.

Parman sotilaallisesti järjestyneet työläiset taistelevat edelleen lahtarijoukkoja vastaan. Käydään täydellistä sotaa työläisten linnoittautuessa kortteleihinsa ja rintavarustusten takaa voittoisasti puolustautuessa fascistilaumoja vastaan.

Sosialistimokraatit ovat jälleen harjottaneet suurisuuntaista petosta. Kommunistipuolueen lähettäessä suurlakkokehoituksen joudutti sosialidemokraattinen johto vastakehoituksen vaatien työläisiä olemaan ryhtymättä lakkoon. Kuten sosialidemokraatinen johtosakki ja reformistinen ammattiyhdistysbyrokratia on tähän asti jarruttanut työläisten taistelua lahtarismia vastaan, tekevät ne sitä nytkin. Ja ne ovat, menneet vieläkin pitemmälle, ovat neuvotelleet luokkansa murhaajain kanssa kokoomushallituksen muodostamisesta. Oli jo sovittu siitä, että reformistinen ammattijärjestösihteeri Baldesi olisi astunut ministeristöön, mutta raukesi hanke oikeistoporvarien — ei sosialidemokraattisen johdon vastarinnasta. Italian sosialidemokratia oli niinmuodoin valmis tekemään häpeäsopimuksen lahtarien kanssa. Kaikki merkit viittaavat lisäksi siihen, että he ovat joka tapauksessa tehneet sellaisen sopimuksen, **etteivät vaikeuta Mussolinin vallananastushankkeita.** Muuten ei näet voida selittää heidän täydellistä haluttomuuttaan mihinkään vastarintaan. Ulkomaisissa sosialidemokraattisissa piireissä levitetyt tiedot Italian reformistien «päättävistä toimenpiteistä» ovat puhtainta huijausta, minkä tarkoituksena on vain italialaisten häpeäsankarien sulkien värjääminen.

On saatu täysin selville, että Mussolini on vain italialaisen suurpääoman palkkapyöveli. Suurteollisuuden keskusjärjestön puheenjohtaja oleskeli koko vallankaappauksen ajan Milanossa, missä oli kiinteässä kosketuksessa Mussolinin kanssa. Ja juuri suurteollisuuden harjoittajien taholta «pakotettiin» kuningas «liikutuksesta itkien syleilemään» tätä suurmurhaajaa ja antamaan hänelle toimeksi hallituksen muodostamisen.

Fascistien leirissä on herättänyt suurta hämmnkiä Italian Ranskassa olevan lähettilään, kreivi Sforzan, luopuminen valtuuksistaan. Mussolini raivoo ja uhkaa kreivi Sforzaa kurinpito-oikeudella.

Mussolini on antanut suurrahakaille lupauksen siitä, että liira pian on kohonnut 50 pros. sodan edellisaikaisesta arvosta (mikä merkitsisi Italian teollisuuden täydellistä pysähtymistä).

Mussoliini on demobilisoinut murhajoukkonsa, mutta jatkavat ne siitä huolimatta kautta maan ammattiaan. Työväentaloja poltetaan, työläiskodit raiskataan, kommunistit ovat henkipattoja. Erittäin kyynillisen vaikutuksen tekee Mussolinin kehoitus poliisille ja sotaväelle, joita hän käskee hillitsemään veritöidentekijöitä! Toistuu siis kaikkein inhoittavimmissa muodoissaan mitä Suomessa on koettu. Mannerheim lausui, ettei ketään oltu tapettu, mutta Mussolini kehoittaa hillitsemään petoja, jotka hän itse on härsyttänyt murhaajan ja varkaan ammattiin. Yksist vitystyöt. «Avantin» toim tuottivat 4 miljoonan liiran gon.

Sen sijaan että liiran arv sisi, laskee se joka päivä valkaisusta ja kaikesta «rau järjestyksen palauttamisesta» matta.

Pyövelöinti Jugo viassa

Tapaus, joka vaatii koko m työväestön väliintuloa

Piakkoin hirtettänee Jugo sa kaivostyöläinen Djura K vitsh, jonka luokkatuomioist tuominnut kuolemaan ja jo kemä armonanomus on hyljä välttämätöntä, että koko m työväestö yhtyy jugoslavia läisten vastalauseeseen tätä murhaa vastaan, sillä syytet soonassa surmataan tässä J vian proletariaatin kaikkein lisin oikeus, lakko-oikeus.

Mainittuun tappotuomioon nut tapaus oli seuraava: kaivostyöläisliiton ja kaivost tajain kesken tehtiin vuonn joukkosopimus, jossa hallitu valla sovittiin, että palkka täisiin aina kulloinkin val elintarvehintain perusteella. seuraavana talvena sattui hintainkallistuminen, vaati työläisliitto korkeampaa p soa, mutta työnantajat eivä tuneet mihinkään neuvot Kaivostyöläisten k e s k i m palkka teki tällöin 10 dolla vässä, samaan aikaan kun läistenkin keskimääräinen palkka nousi 40 denariin. tajain hallituksen hyljättyä telut, tekivät kaivostyöläis nialaisissa Hrusinan kaivoks kon. Kaivostenomistajain sestä nostettiin lakkoa vast tä raain hallitusväkivalta. työläiset perheineen viskattii noistaan ja oli heidän paet menpeittämille vuorille. Po organisoi lahtarikaartin, j tehtävänään pakottaa kaikki sä saamat kaivostyöläiset lalla työhön. Jouluyönä 192 lahtarikaarti nälkäiset ja kaivostyöläiset, ryösti heidä suutensa, raiskasi heidän sa ja tyttärensä. Kaivost puolustautuivat, syntyi yht johon otti myös santarmei ja siinä sai yksi santarmei mansa. Tällöin alkoi vimma jahti. Vangittiin 350 lak 13 kuukauden tutkintova jälkeen, minkä kestäessä h kärsiä mitä epäinhimillisint tusta, tuomittiin heistä 11 siin vankeusrangaistuksiin. verenjanoinen porvaristo vaa jonkun kaivostyöläisen pää dän veriuhrikseen joutui ed nittu toveri Kerosevitsh, j män vuoden helmikuussa tu hirtettäväksi, tuomittiin iln tään todistusainehistoa, vää distajan ja porvarillisten umpimähkäisten syytösten ja paisutettiin palkkata «karlistilais-kommunistinen yritys» ja «kroatilaiskapina laista hallitusta vastaan». K rosevitshin armonanomus hy teki hän itsemurhayrityksen sen jälkeen virunut Tuslan sairaalassa viranomaisten o sa hänen tervehtymistään määrin, että saisivat hänet nokseen hirttää. — Tämän teon estäminen olkoon kaikk läisten, puoluesuuntaan kat sydämenasia.

ILMOITTAKAA VAPAUDE

LIIKKEENHOITAJAN OSASTO

Sosialistinen aikakauslehti,

marraskuun ensipäivänä ilmestynyt numero, Suomen vasemmistososialistien julkaisua on taas saatavana kirjakaupassamme. Hinta ainoastaan 10 senttiä.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Kahden suuren mailmankongressin raportit

nimittäin Kommunistisen Internationalen IV:nnen kongressin ja Punaisen Taloudellisen Internationalen II:sen kongressin raportit, jotka kongressit alettiin tämän kuun alussa, alkavat saapua hetimiten Vapaudelle. Tulemme julkaisemaan mitä täydellisemmät tiedot näistä kahdesta suuresta proletariaatin mailmankongressista. Jokaisen työläisen on tärkeää tutustua niihin.

Kehotamme asiamiehiämme muistuttamaan tästä seikasta ja pitämään huolen, että kaikki sellaiset työläiset, joille ei vielä tule Vapautta, tilaisivat sen heti itselleen.

Yrjö Sirola Saksan kapinapesissä

Suomalaiset vallankumousmiehet joutuivat Suomen kansalaissodan jälkeen mikä minnekin, suurin osa Venäjälle, jossa toimivat sangen huomattavissa Neuvostohallituksen tehtävissä ja Kolmannen Internationalen lähetteinä. Niinpä Yrjö Sirolakin koko viime kevään oleili Saksassa. Juuri samaan aikaan oli havaittavissa levottomuutta Ruhrin alueella. Alueen kommunistit pitivät kokouksiaan ja ranskalainen sekä saksalainen poliisi toimi veljellisesti ehkäistäksensä työläiset liikehtimästä. Ja onhan syytäkin kummankin maan kapitalisteille olla hätääntyneitä. Sillä Ruhrin alue on europalaisen ja maailman-teollisuudenkin suuri keskus; jos siellä työläinen herää, niin menoapa se ennustaa koko kapitalistiselle järjestelmälle. Sirola on kirjottanut tämän vuoden *Työmiehen Joululun* kuvauksen tuosta kapinapesästä, ja vasta sen luettuaan ymmärtää miksi Ranskan ja Saksan kapitalistit hijovat kynsiään saalihin kaapatakseen. Sirolan kuvaus on elävä, voimakas, kuvilla varustettu; tottuneen vallankumousmiehen silmällä punnitsee hän oloja, näkee mahdolliset, tuntee työläisten voiman. Kaikki on kerrottu reiluun, sirolamaisen hauskaan henkeen. — Työmiehen Joulu on komea julkaisu, kansi purppuralla ja kullalla painettu, 48 sivua, hinta ainoastaan 35 senttiä, jolla hinnalla se menee Suomeenkin.

Työmiehen Joulu XX

Tämän vuoden Työmiehen Joulu on järjestyksessä 20:s. Kahtena kymmenenä vuotena on mainittu julkaisu ilmestynyt ja edustanut tässä massa, kaikkikin julkaisut lukuunotettuna, parasta sekä teknillisesti että aatteellisesti. Sillä ei yksinomaan se, että liikkeemme pystyy teknillisesti tuottamaan tällaisia julkaisuja, ole taannut sille yhä suurenevaa menekkiä joka vuosi, vaan sen aatteellinen sisältö, sen kirjallisesti korkea arvo ja ennenkaikkea se periaatteellinen pohja, jolla Amerikan suomalainen puoluekirjallisnus julaistaan, takaavat sille riistämättömän etevämmyyden kaikkiin julkaisuihin nähden. Se on ikäänkuin kokonaiskuva yhä paranevasta kirjallisesta luomistyöstä. Se ei ole ollut ainoastaan jo aikaisemmin harjaantuneiden kirjallisten toimihenkilöiden henkisen työn tulos, vaan se on ilmestymisaikahansa julaissut kirjotuksia, jotka ovat syntyneet sanan oikeassa merkityksessä kansanmiehen kynästä ja joiden kirjotusten suuri merkitys on siinä, että ne aina syntyvät, ei harrastuksesta kirjottaa «jotain», vaan pakosta.

Tämän vuoden Työmiehen Joulun sisältö on läheisessä yhteydessä mailman suurtapausten kanssa. Sisältöä valikoidessa on pidetty silmällä seikkoja: tämän maan agitatsioonitarpeita, neuvostovaltojen vaiheiden esittämistä sekä näiden asioiden esittämistä kuvin ja sanoin muodossa, joka ei ainakaan alenna korkeata käsitystä proletaarisen kulttuurin nykyisestä tasosta.

Joululehden kannen on piirustanut toveri K. S. Suvanto. Se on tavallista «näkyvämpi»: punasella pohjalla, violetilla värillä painettu moukarimies koneenkammissa; nimi painettu kullalla. Komein kansi kahdenkymmenen vuoden ajalla!

«Maailmankaupunki» kirjotuksessaan «S» tekee selkoa New Yorkista ja sen dollari- ja kurjuuspesistä.

«Edesmenneelle lahtarille» omaksuttu kirpeä runo on nimim. Tikki Tiaisen laatima; samalta on muitakin runoja.

Yrjö Sirola ei ole ehtinyt pitkiin aikoihin kirjottelemaan julkaisuihimme. Sitä ahkerammin kai kirjottelee venäläisiin lehtiin. Suomalaiset vallankumousmiehet joutuvat maanpakolaisina ollessaan kirjailemaan melkein kaikilla sivistyskielillä. Onnistuimme hankkimaan häneltä kuvitetun kirjotuksen «Saksan kaivos- ja kapinapesistä», ensiluokkainen ja Sirolan reilulla tyylillä laadittu kuvaus Saksan jättiläisteollisuuden keskuksesta Ruhrin alueella. Vasta tämän kirjotuksen luettuaan ymmärtää miksi jokainen suurvalta hioo kynsiään saadakseen alueet valtaansa. Mutta Ruhrin alueen työläisten selkänahasta ei tehdäkään enää kauppaa kuten ehkä Bismarckin aikana. Siellä on nyt kolmas isäntä Saksan ja Ranskan rahavalaiden kynsiä pidättämässä: Saksan työläiset ja ennenkaikkea alueen kommunistinen työväki. Vakuutamme, että vasta tämän kirjoituksen luettuaan pääsee selville mistä kaikesta on kysymys Ruhrissa. Kirjotukseen liittyy joukko kuvia, m.m. kuvia kaivosaukoista ja tehtaista Ruhrin alueella, kuva Kruppin jättiläiskonepajasta, 5,000 tonnin puristimesta, Kruppin tehdasalueesta, Solingenista, joka on keskeisin teollisuuskaupunki, Kruppin palatsista, jne. Näinkään perinpohjaista selostusta ei ole tähän mennessä suomenkielellä julaistu.

«Teatteri Venäjän lasten kasvattajana», laatinut A. H—nen, antaa kuvan Venäjän proletaarisen hallituksen harrastuksista kasvattaa nousevaa sukupolvea; näytelmätaide on mukana tässä työssä.

«Köyhälistön voimien kokoaminen Canadassa» askarruttaa H. Puroa ja siksi hän siitä on kirjottanut selventävän kirjotuksen.

«Hautojen maa», Riku R:n kahdella kuvalla varustettu kirjotus on lyhyt, mutta kaunopuheisempi kuin ehkä monet muut. Oletteko nähneet kuvaa Hennalan vankileirin kuulujsalta telotuspaikalta? Nyt teillä on siihen tilaisuus. Ja katsokaa toista, valtavaa hautaa, johon vuoden 1918 sankareita on ladottu toinen toisensa päälle. Kuinka paljo niitä sjellä makaa. Kukaan ei tiedä; tuhansittain.

«Vapaa Venäjä» on E. Rauttiaisen Kostakowskin tunnettuun reippaaseen marssiin soveltamat sanat. Nyt sitä voidaan laulaakin, eikä ainoastaan soittaa.

«Lumimyrsky» on Sergej Gorodietskin kirjottama runo, jonka on suomentanut ranskankielisesta kääntönöksestä Kössi Kaatra. Gorodietski kuuluu niihin venäläisiin runoilijoihin, jotka eivät asettuneet vallankumousta vastaan, vaan päinvastoin antoi kykynsä vallankumoksen käytettäväksi; hän on muuan Venäjän parhaita runoilijoita. «Lumimyrskyä» ei kukaan henno jättää yhden lukemisen varaan. On kuin kokonaisen nälkään nääntyvän kansan sielu olisi pukeutunut runon sanoihin; käännös on mestarillinen.

«Metsiintyneet suomalaiset» yrittää Feidias kaivella esille.

«Henkipaton taktiikka» on nimim. Henkipaton kuvaus Ruotsiin paenneesta Suomen vallankumoussoturista, rintamamiehestä; kuinka viljejä tunteita kätkeytyykään vähäpuheisen miehen rintaan. Ymmärrätte paremmin nykyistä työväenliikkeen nousukautta Suomessa kun tunnette sieltä poisajettuja yksilöitä.

«Jouluyön myrsky» on Eemeli Parraksen eräs parhaista kertomuksista. Kaikki, mitä Parras kirjottaa, kannattaa lukea. Viimeaikoina on hän yhtynyt viljelemään satiiria. Onnistuu, kuten tässäkin kertomuksesta huomaa.

«Aron asukas», siperialaisen aron nimittäin, on saanut eräästä siellä pakolaisena kulkeneesta miehestä kuvaajan. Olisi synti jättää tämä valaiseva ja hauska kirjotus lukematta.

«Palvelustytön päivätyö», Lauri Brusilan kirjottama. Hän kuvailee suurkaupungin palvelustytön monimutkaista, kiusallista päivätyötä. Osottaa, millaisessa henkisessä pimeydessä tyttöä pidetään ja millainen työmäärä hänellä suoritutetaan.

«Karjala nousee» on eräs petroskoilaisen kuvaus nykyisestä Karjalasta; monilla alkuperäisillä kuvilla varustettu.

«Pappilan pidot» on kuvaus Suomen kansalaissodan ajoilta; kuvaa erästä tositapausta ja sen johdosta kehittynyttä taiknuskoista kauhua itsensä valkaisijain keskuudessa; kirjotuksen on laatinut ennestään tuttu Riku Rouanne, joka itse sai Hennala-kurssin ja joka tänäänkin ihmettelee kuinka pääsi hengissä tuon kurssin läpi.

«Karjalan impi ja proletaari» on kaunis runo, kirjottanut Henkipatto.

«Idän rusko» on Venäjälle menneen erään «Pakolaisen» runo.

«Volgan aallot» on kaunis laulu, mutta harva osaa sitä laulaa. Että tuo kaunis sävel tulisi tunnetuksi, on runo nuotteineen painettu joululehteen.

«Opportunismin juuret» on W. B:n kirjotus; hänpä se joutui niitä juuria kitkemään, joten niiden olinpaikat parhaiten tuntee. Ajattelemisen aihetta puoluemiehille.

«Ristinpuulla» näkee Wm. Lahtinen työväenluokan olevan; siitä kaunis runo.

«Eräitä sivistysnesteitä» on Kaapro Jääskeläisen kirjotuksen nimi. Näitä «sivistysnesteitä löytää Kaapro jos mistäkin sortista; lausumme muuten Kaapron tervetulleeksi «vapaan kirjailijan leveään leipään...» Vielä on paljo työtä tekemättä.

«Yhteiskunnallisia muuttolintuja» on K. A:n asiallinen kirjotus maallemuuttamisesta ja maalaistyöläisten kurjistumisesta.

«On joulu taas», runoilee Jussi Puskanen omaan hauskaan tapaansa.

Kuvista mainittakoon ainakin seuraavat: Lapsityö, voimakas, koko sivun kuva, «Kongressimiehiä», erinomainen satiirinen piirustus, Ruhrin teollisuuskeskuksesta painetut alkuperäiset kuvat, «Vapaan Amerikan» kahleissa kulkevat pojat, Hennalan kuvat, maailman seitsemän suurmiestä intialaisen vallankumousliikkeen p e r i s k o o p i s t s katsottuna; «Työttömyys», suurikoinen kahden sivun kuva, erinomaisesti onnistunut, vaikuttava kuva. Karjalan kuvat: Petroskoin opettaopiston oppilaat ja opettajat tämän vuoden ajalla, punasotilaat tekemässä uskollisuuden valaa, punasotilaat vappukulkueessa «torakka» olalla, Solomannin sahalaitos, lasten opettaminen Karjalassa, kuvia Massan alueen kesäjuhlilta, sekä suuri määrä tekstikuvia, kartooneja, ivakuvia, otsikkokuvia ja vignettejä.

Julkaisu kokonaisuudessaan komea. Hinta tällä kertaa vain 75 senttiä, tilasipa tähän maahan tai Suomeen.

Asiamiehille huomautus erikoisesti, että tilaavat yli sen määrän, mitä ovat aikaisemmin tilanneet, sillä joululehti varmasti on kaupaksi menevää tavaraa ja samalla sen avulla tehdään ensiluokkaista agitatsioonia. Kun on suurempia juhlia haaleilla, voitte sitä myydä kädestä käteen.

Metsäkämpillä ja yksityisillä työmailla olevat työläiset voivat sitä tilata niin, että joku ryhtyy asiamieheksi ja lähettää tilaukset. Viiden kappaleen tilaus katsotaan asiamiehen tilaukseksi ja saa siitä vähentää 20 pros. asiamiespalkkioksi.

Pois roskalehdet työläisten pöydältä ja tilalle kelvollisia, hyvin toimitettuja lehtiä, jotka valistavat ja huvittavat. Työläisen rahat eivät jouda jonninjoutavien julkaisujen ostamiseen, ei edes uteliaisuudesta, että nähtäisiin, «mitä roskaa siinä ja siinä kirjotetaan». Työläisten vähät varat omiin julkaisuihin, jotka ajavat heidän omia asioitaan ja omia harrastuksiaan ja jotka kertovat työväenluokan voitoista ja harrastuksista ei ainoastaan tässä maassa, vaan kaikialla maailmassa.

Alustuksia S. S. Järjestön edustajakokoukselle

Vapauden muuttaminen 2 kertaa viikossa ilmestyväksi

Viime elokuun 6 p:nä pitämässään kokouksessa päätti Sointulan S. S. osasto että:

Järjestön lehti «Vapaus» mahdollisimman pian, ainakin tulevan vuoden alusta, palautetaan kahdesti viikossa ilmestyväksi.

Perustelut:

«Vapauden» yhä jatkuva ja viime aikoina yhä uhkaavammaksi kiristyvä taloudellinen ahdinkotila todistaa, että ne edellytykset, joille laskelmat sen kolmipäiväiseksi muuttamisinnostusta liehdotessa perustuivat, eivät olleet ajan mittaan paikkansa pitäviä, niinkuin Sointulan osasto silloin julkaisemassaan senlaatuista laajentamista vastustavassa lausunnossaan ennakolta otaksuikin.

Canadan suomalaisen työväestön asuma-ala on niin sopimattoman laaja ja hajanainen, että ei edes jokapäiväinenkään sanomalehti, ilmestyipä se missä hyvänsä Kanadan alueella voi, nykyisten kulkuvälineiden ollessa, uutislehtenä tyydyttää muuta kuin ilmestymispaikan lähintä ympäristöä eli toisin sanoen, siinä suhteessa ollenkaan kilpailla itsekutakin piiriä lähimpänä olevan yhdysvaltalaisen toverilehden kanssa. Vaihtelevat työsuhteet saattavat milloin tahansa aiheuttaa että ilmestymispaikan lähiympäristön kannatus ei likimainkaan vastaa niitä uhrauksia, joita tämän lähiympäristön erikoistarpeen tyydyttämistä silmällä pitäen tehdään ja on tehty.

Kanadan yleisenä suomalaisena puoluelehtenä voi «Vapaus» suorittaa tehtävänsä aivan hyvin kahdesti viikossa ilmestyvänä. Sama työvoima kykenee pitämään kaksipäiväisen lehden paljon paremmassa kunnossa kuin kolmipäiväisen. Ei pidä unohtaa, että pirteä ja mielenkiintoinen sisällys on vähintäin yhtä vaikuttava ehto lehden tilaamiselle kuin ainainen vetoomus puoluevelvollisuuteen. Sitäpaitsi, mahdollisuudet suomenkielisten sosialistilehtien levikille ovat joka tapauksessa rajotetut eivätkä lähitulevaisuudessa suinkaan näytä lupaavilta. Luokkatietoisten työläisten siirtolaisuus Suomesta alkaa nyt suuntautua itään eikä länteen, ja täällä ennestään olevien puolueverien keskuudessa on Venäjälle ja Karjalaan lähtö jo käynnissä. Toisaalta taas lisääntyvä englanninkielen taito, varsinkin nuorempolven keskuudessa, yhä supistaa maaperää kaikilta suomenkielisiltä lehdiltä Amerikassa.

Suomenkielisen puoluelehden ylläpitäminen laajempana kuin mitä välttämätön koko järjestön tarve vaatii on siis keinotekoista touhua ja kysyy joka suhteessa ylivoimaisia ponnistuksia, joilta puuttuu riittävää asiallista pohjaa ja tarkotusperää.

Monin verroin tärkeämpää ja tuloksellisempaa on tässä maassa englanninkielisten puoluelehtien tukeminen ja levittäminen. Niinkauan kuin luokatietoisuus maan varsinaisen työväestön keskuudessa on nykyisellä alkeellisella asteella jää noidenkin lehtien kannattaminen suureksi osaksi meidän luokkatietoisuudessa edistyneempien vieraskansalaisten hartioille. Niinpä voidaan noiden maankielisten puoluelehtien levittämistä ja tukemista alkuaikana myös leimata «keinotekoiseksi», tavallaan, mutta ero on siinä että niillä on maaperää raivattavana enemmän kuin riittävästi. Jos meillä tämän maan suhteen mitään toivoa tulevaisuudessa on, perustuu se pääasiassa maankielisen työväestön valveutumiseen. Voidaksemme enemmän uhrata tähän päätarkotukseen, täytyy supistaa uhrauksia toisaalta missä on supistamisen varaa.

Kun oli kysymys «Vapauden» laajentamisesta kaksipäiväisestä kolmipäiväiseksi, tulimme lehtiliikkeitä jonkun verran tuntevien toverien selostuksista siihen käsitykseen, jonka silloin lausuimmekin, että se oli itse asiassa yhtä pitkä, jos ei pitempi, askel kuin kolmipäiväisestä kuusipäiväiseksi laajentaminen ja varotimme lähtemästä «Työkansan» jälkiä lentämään korkeammalle kuin siivet kannattavat.

Varotustamme ei otettu huomioon, ja seuraukset ovat nyt nähtävissä. Kun lehtiliike kerran rupeaa pahasti tuottamaan tappiota on sen ylläpitäminen tilapäisavustuksilla, iltamilla, y.m. toivotonta. Tehokkaampiin toimenpiteisiin on silloin ryhdyttävä.

«Työkansan» kuolinkamppailujen edellä osastomme taholta samateen ehdotettiin lehden supistamista kannattavalle pohjalle, joko kaksipäiväiseksi tahi vaikka vain kerran viikossa ilmestyväksi. Jos siihen aikanaan olisi ryhdytty olisi tuo tuhoisa haaksirikko mahdollisesti voitu välttää.

Nyt toivomme että varottava äänemme otetaan huomioon ajoissa.

Sointulan S. S. Osaston puolesta
Organiseeraaja.
(Osaston leima.)

*

Selostusta ylläolevan johdosta.

Tämän kirjottaja ei oikein jaksa käsittää mistä Sointulan toverit ja osasto ovat saaneet sellaisen vakaumuksen, että Vapaudella on «yhä jatkuva ja viime aikoina yhä uhkaavammaksi kiristynyt taloudellinen ahdinkotila». Mielestäni ei Vapauden puolesta ole tehty yhtään enempää vetoomuksia kuin mitä täällä työskentelevien velvollisuus on vaatinut ja mitään hätähuutoja ei ole kertaakaan lähetetty. Olen hoitanut Vapauden liikettä kohta kolme vuotta ja koko tällä ajalla, taloudellisen pulakauden kireimmillään ollessa, en ole huomannut mitään sellaista että Vapaus olisi taloudellisessa ahdinkotilassa. Liike tosin tuotti tämän vuoden ensimäisillä kuukausilla muutaman sata dollaria tappiota, mutta ämähän on sentään melkoisen pieni asia liikkeelle, joka on muutamassa vuodessa kyennyt hankkimaan lähes kahdenkymmenen tuhannen dollarin puhtaan omaisuuden ja kaiken tämän ilman alkupääomaa. Sitäpaitsi täällä lähellä asioita seuratessa näyttää siltä, että alkuvuoden tappio saadaan loppuvuodella takasin, joten ei sentään ole syytä harmitella.

Canadan suomalaisten työläisten asuma-alue on kylläkin sopimaton, mutta ei se läheskään niin sopimaton ole miltä se sellaisesta eräämaasta kuin Sointula on katsoessa näyttää. Ja Sointulan tovereitten pitäisi ottaa huomioonsa, että sellaista maailmanäärillä olevaa suomalaisasutusta kuin Sointula, ei ole toista Canadassa ja siksi Sointulan mittapuulla mitatessa osuu helposti väärään. Ontario on alue, jolla suomalaisia asustaa kaikista enimmän ja noin yhden vuorokauden matkalla voidaan Vapaus lähettää melkeinpä kaukaisemmillekin paikoille Ontariossa. Ja juuri nyt on Pohjois-Ontario muodostunut maailman suurimmaksi kultakaivosalueeksi ja ensi vuoden ajalla sanotaan noita alueita laajennettavan toisella puolella. Tällaisen mahtavan työmaan laiteella ollessako pitäisi Vapauden alkaa ottamaan taantuvia askeleita!

Vapaus ei tietystikään kolmekertaa viikossa ilmestyvänä kykene tyydyttämään uutislehden tarvetta yhtä hyvästi kuin mitä se kykenisi esim. päivälehtenä tekemään. Mutta kaikessa tapauksessa se kolmekertaa viikossa ilmestyvänä uutislehdenkin tarvetta paremmin tyydyttää kuin kaksi kertaa viikossa ilmestyessään. Taas se seikka että lehti ilmestyy hiukan useammin, ei sitä missään nimessä estä olemasta ripeä agitatsionilehti.

Sointulan tovereilla on ollut täysi oikeus ottaa tämän asian esille, aivan yhtä hyvästi kuin kellä tahansa toisella osastolla olisi ollut. Mutta hiukan omituisen vaikutuksen tekee se että Sointulan toverit, heti silloin kun täältä tehtiin vetoomus, että Vapautta olisi avustettava jollakin tavalla, vaikkapa vain muutamien uusien tilauksien hankkimisella, sensijaan että olisivat mitään eteenpäin vievää ehdotusta keksineet, löivät kokoon tämän taannuttavan alustuksensa. Me emme voi salata että meistä täällä koko tuo alustus tuntuu jonkunlaiselta hyökkäykseltä Vapautta vastaan, olkoonpa sen pohjimmaiset motiivit miten hyvät tahansa. Omituisemmaksi tekee tämän kysymyksen vielä se että samaan aikaan kun Sointulan toverit alustustaan ovat sommitelleet, keräävät Yhdysvaltain toverit nuorimpien puoluelehtiensä tukemista warten kymmeniä tuhansia dollareita. Eivätkä yhdysvaltalaiset toverit tai osastot ole vielä saaneet päähänsä tehdä ehdotusta että esim. Eteenpäin pitäisi muuttaa pari tai kolme kertaa viikossa ilmestyväksi.

Mutta koko tämän kysymyksen ydin nykyisessä vaiheessaan onkin siinä, kumpi paremmin kannattaa itsensä, sellainenko sanomalehti joka ilmestyy kahdesti viikossa vai sekö joka ilmestyy esim. kolme kertaa viikossa. Tarkastettakoon siis asian tätä puolta edes lyhyesti:

Mekin täällä voimme jonkunlaisella asiantuntemuksella puhua sanomalehden kannattavaisuudesta ja ei-kannattavaisuudesta. Ja meidän mielestämme Sointulan tovereitten taannuttavan askeleen ottaminen ei pienimmässäkään määrässä parantaisi Vapauden asemaa vaan päinvastoin — pahentaisi sitä huomattavalla tavalla. Vapauden liikkeessä ovat työt nyt järjestettyinä siten, että jokainen minuutti tulee, jokaisella osastolla, käytettyä edullisesti. Voitaisiinko työt järjestää samalla tavalla jos nyt alettaisiin taaksepäin menemään, on seikka josta voidaan olla eri mieltä. Vapaudessa ei ole työvoimaa liian vähän, mutta jokaisessa osastossa sitä on enemmän vähän kuin paljon ja juuri siksi jokainen minuutti on käytettävä oikein. Toimittajia ei ole noin viiteen kuukauteen ollut muuta kun yksi ja siitä ei voi vähentää vaikkapa lehti ei ilmestyisi muuta kun kerran viikossa. Painossa ja latomossa on yhteensä vain yksi ammattitaitoinen henkilö ja pienennettäköön lehteä miten paljon tahansa on tuo henkilö siellä pidettävä. Hänellä on apunaan kaksi oppipoikaa, joista ehkä toisen voisi vähentää jos lehti tulisi kahdesti viikossa, mutta hänenkin vähentämisensä säästäisi liikkeelle, nykyisen palkkataksan mukaan ainoastaan $884.00 vuodessa. Konttorissa on liikkeenhoitaja ja hänellä kaksi tyttöä apulaisina, joiden, oman tehtävänsä lisäksi, on oltava painossa postittamassa Vapautta kolme kertaa viikossa. Konttorista ei hyvästi voi vähentää yhtään työvoimaa vaikkapa lehti muutettaisiinkin kahdesti viikossa ilmestyväksi, sillä kirjeitä tulee silloin yhtä paljon, vain sillä erotuksella että niissä olevat raha-erät ovat pienempiä, mutta vievät silti saman ajan kuin isommatkin erät. Seuraavassa on kaikki mitä Vapauden kaksikertaa viikossa ilmestyväksi muuttamisella voitaisiin säästää:

Palkoissa	$884.00
Paperissa	330.00
Postimaksuissa	103.00
Muita mahdol. säästöjä	100.00
Yhteensä säästöjä	$1417.00

Mutta mitallissa on toinenkin puoli. Tässä asiassa on toisella puolen se mahdollinen tulojen väheneminen mikä lehden kaksikertaa viikossa ilmestyväksi muuttamisesta johtuisi. Miten on esim. tilaushinnan laita. Älkäämme tinkikö siitä kolmatta osaa pois, vaikkakin lehdestä aijotaan kolmas osa ottaa pois. Mutta kyllä ainakin $1.00 vuosikertaa kohden on tilaushintaa pienennettävä, jos Sointulan tovereitten ehdotus läpäsee. Ja $1.00 vuosikertaa kohden tekee kahden ja puolentuhannen tilaajamäärässä, asiamehille menevän palkkion huomioon ottaen, noin $2100.00 vuodessa. Siis tilaustuloissa yksistään menetetään enemmän kuin mitä kaikissa menojen vähennyksissä yhteensä säästetään. Ilmotustuloja on Vapaudella tänä vuotena noin $5000.00, mutta jos lehti muutettaisiin kahdesti viikossa ilmestyväksi, ei siihen voisi ahtaa kaikkia niitä ilmotuksia mitä meillä on nyt ollut viikon kolmessa numerossa, tai jos ahdettaisiin, niin tekstitilaa jäisi aivan liian vähän. Todennäköisesti pitäisi ilmotuksia ottaa vähemmän ja näinollen niistä tuleva summa pienenisi. Älkäämme olko äärimäisiä ja väittäkö että ilmotuksista tulevat tulot kolmannella osalla vähenisivät, joka kylläkin on luonnollista, jos lehti vähennettäisiin kolmannella osalla. Mutta sanokaamme että ainakin $1000.00 vuotta kohden ilmotustulot vähenisivät. Liittämällä tämän tilaustulojen vähentymiseen olisi tulos $3100.00 vuodessa. Ja on otettava huomioon että pienellä liikkeellä on aina kaikkia sivutulojakin vähemmän kuin isommalla liikkeellä, mutta jättäkäämme tämä asia tykkänään numeroissa huomioon ottamatta. Kaikkein alhaisimmankin arviolaskun mukaan on tulojen vähennys kuitenkin $3100.00. Näinollen saadaan seuraavanlainen tulos, jos lehti kaksipäiväiseksi muutettaisiin:

Tulojen vähennys	$3100.00
Menojen vähennys	1400.00
Muuton aiheuttama tappio	$1700.00

Ja nämä numerot eivät ole mitään ilmaahapuilevia, vaan jokseenkin lähelle oikeita. Jos se äärimäisen tarkoin tehtäisiin tulisi niistä vieläkin suurempaa häviötä osottavia kuin mitä edellä on mainittu. Tämän voi muuten saada selville kuka tahansa alkamalla tarkastamaan miten vähän työvoimaa Vapaudessa nykyään on. Mistään osastosta ei sitä voida vähentää, ei ainakaan enempää kuin mitä edellä on sanottu. Voitaisiinhan palkk pienentää, huudahtaa ehkä jo Mutta sehän voidaan tehdä hyvästi ilmestyipä lehti miten m ta kertaa viikossa tahansa. M ten Vapauden maksamat palkat jo ovat huomattavasti alapuol vastaavissa toimissa maksetta palkkojen Yhdysvaltain puolella, ten sekään ei oikein vetele. Si on vielä se paha puoli, että muutoksia aletaan Sointulan t rien esittämään suuntaan tekem niin voidaan panna nyt koko järjestys piloille koko liikeessä hyvässä tapauksessa käy siten, ei voida työvoimaa ollenkaan hentää, vaikkapa lehden ulos harvennettaisiinkin. Eteenpäin no on aina helpompaa kuin t tumus. Työtä voidaan aina ki tiukemmaksi, mutta vähentän työtä on koko vaikeata saada jestys sellaiseksi että työv siihen hyvin soveltuisi. Eikä t ole kysymyksessä yksinomaan hallinen tappio. Vähintään yhtä kava on siveellinen häviö, joka lä puolestaan lisää rahatappiot

Tämän kirjoittajasta tuntuu että miltään taholta ei pitäisi ottaa esille Vapauden muutta ta harvemmin ilmestyväksi kui nykyään ilmestyy. Sensijaan Vapautta tuettava pikkasen e män kuin mitä sitä on tähän tuettu. Jos Vapaudelle saa hankituksi 300, tai vieläkin pa pi jos 500 lisätilausta, niin si ei sillä olisi huononakaan ai mitään hätää. Mutta täällä C dassa on viimevuosina totuteltu hen että jos oma lehti ehdottaa tä paikkakunnalta olisi hankit kolme tilaajaa lisää, niin ote osaston kokouksessa esille kysy ei lisätilauksien hankkimisesta, joko lehden työläisten palkk alentamisesta, tai sitten leh muuttamisesta harvemmin ilme väksi. Miksi ei kaiken tämän jasta koeteta joskus innostaa t ja innostua itsekin tekemään kin.

Mitä sitten tulee siihen, että dän suomalaisten olisi alet maan varsinaiselle väestölle tantamaan sanomalehteä on s asia, jota sietää harkita ennen sentähden jättää oman lehtensä vuun. Suomalaiset ovat esim. dysvalloissa muutamissa tapau sa hyvinkin paljon avustaneet kielisten lehtiyrityksiä ja seurau na on ollut, että ne joiden pitänyt olla varsinaisina kanna jana noille lehdille ovat kark tuneet niiden ympäriltä pois. le on sirtolaiskansallisuuden kutus tuntunut jollaintavalla s mättömältä. Jos mikään on k tekoista touhua, on sitä juuri touhu. Paljon enemmän vaik yksistään esimerkillä se jos su laiset saavat oman lehtiliikke hyvin menestymään kuin että jätetään sivuun ja aletaan to maan siellä mihin eivät luonno syyt edellytä toimiamme ulot vaksi.

Toverillisesti

Vapauden liikkeenhoitaja

VOITTEKO KUVITELLA

Parempaa ja arvokkaampaa joululahjaa

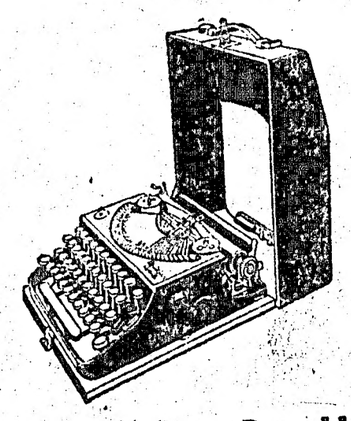

kuin Remington Portable

Kirjotuskone

Varustettu «ä» ja «ö» kirjaimilla.

Hinta $80.00.

HUOMATKAA UUSI PARANNUS NÄISSÄ KONEISSA!

KAKSI VAIHDE-NÄPPÄINTÄ
(Double Shift Key)

Ennemmin ollut ainoastaan yksi.

Tämä on siis täydellisin pienoiskoossa oleva kirjoituskone mitä on koskaan rakennettu.

Jouduttakaa tilauksenne hyvissä ajoin että voimme lähetyksen tehdä aikanaan, siten taataksemme perillesaapumisen juuri parhaaseen aikaan.

Jos ystävänne on joululahjan arvoinen, niin miksei lahjanne voisi olla silloin tämä kone, joka ei koskaan menetä arvokkuuttaan, ja niinollen muistonne sen kautta säilyy aina.

Jokaiselle perheenjäsenelle sopiva.

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA,
Sudbury, Ont.

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisesa lehtemme ilmestyväsä numerossa, 1½ senttiä sana. Väkin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 ja seisovista 25 senttiä kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Rahaa Suomeen Vapauden kautta. Aina päivän korkein kurssi.

Hyvä valikoima Fountain kyniä Vapauden konttorissa.

ENSILUOKAN RÄÄTÄLI

tekee uusia pukuja sekä korjaa vanhoja. **O. Koivula**, Box 1504, Sudbury, Ont. Phone 1433.

Räätäli H. Kauhanen, otan vastaan alaani kuuluvaa työtä 9 Lisgar St., Box 524, Sudbury, Ont.

Metsämiehet ja kämppien runnaajat huomatkaa! «Shoe Hospitalista» voitte tilata yskän lääkkeitä, niin sanottuja Shoe-packs, eli lapikkaita, joiden avulla voitta estää kylmyyden tulemasta jalkojen kautta. Tilaus voidaan lähettää allaolevalla osotteella. Vanhoja kenkiä korjataan nopeasti ja hyvin, käyttäen ensiluokkaisia tarpeita. Kenkiä voi lähettää meille postissa korjattavaksi. Kaikki hinnat kohtuulliset. Osote: Hillman & Lehtoranta Co. Box 778, Sudbury, Ont., Can.

Jacob Järvis
Asioimisto
Box 1181, Sudbury, Ont.

FORT WILLIAM, ONT.

Kämpille ja linjoille parhaimmat kovatleivät ja korput valmistaa Kotileipomo, kaksoiskaupunkien suurin suomalainen «pullasappa». Kaikkia alaan kuuluvia tuotteita valmistetaan.

Huom.! Taas katkaistu hintoja.

Postiosote: **Home Bakery Co.**, 740 Simpson St., Fort William, Ont. Puhelin S. 1338.

The Maine Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto kankaita. Puhelin 1185 S. — 201½ Simpson St. Fort William, Ont.

COPPER CLIFF, ONT.

Kallisarvoinen valokuvanne on ikuinen muisto joululahjana. Tehkää tilaus ajoissa. — Työ ja hinnat teitä tyydyttävät. — **A. Niemi**, Copper Cliff.

TIMMINS, ONT.

Räätäliliikkeeni sijaitsee Balsam streetin ja 5:nen avenuen kulmassa. J. Rintanen.

Teen parturintyötä palloruumassa, 58—4th Ave. J. Oksanen.

INTOLA, ONT.

Valokuvasuurennuksia, kehyksiä, valokuva-tyynynpäällisiä, valokuvanenäliinoja y.m. saa kauttani halvimmalla. Ensiluokan työ. Pyytäkää hintoja. **H. Erkilä, Intola, Ont.** Puhelin 64, McIntyre.

PORT ARTHUR, ONT.

J. Arnion lihakauppa, 319 Bay St., Port Arthur, Ont.

Kelloseppä. Kaikkea kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni.
I. S. Salo, 17 Johnson ave.

DR. P. R. WILSON
Hammaslääkäri
Marshall-Eccleston Block,
Timmins.
Post-Office Block
SCHUMACMER,
Vapaa tarkastus ja neuvottelu.

"TAYLORS"
ERIKOISUUKSIA

Vihreetä kahvia 3 paun.	$1.00
Hollantilaisia sillejä	1.25
Punasia omenoita 12 paun	1.00
Tuoreita luumuja 1 paun.	.20

«TAYLORS» RUOKATAVARAKAUPPA

Piiraisen ja Oksasen
Parturiliike—Tupakkakauppa ja Palloruuma sijaitsevat
57 Lang St. Cobalt, Ont., Can.

Shub Bros.
BUTCHERS and GROCERS
74—4th Ave. Timmins, Ontario.
Ordereita haetaan kotoa ja lähetetään nopeasti.

Sudburyn uutisia

Osaston kokous sunnuntai iltana

Osaston varsinainen työkokous pidetään sunnuntai iltana. Paljon tärkeitä asioita tulee käsiteltäväksi. Älkää siis unohtako saapua.

Työnvälitystoimistot huijaavat metsätyöläisiä.

Meille on käynyt eräs työläinen kertomassa mitenkä eräs Sudburyn työnvälitystoimisto lähettää työläisiä Canadian Northern varrelle, Maili 71, Whiten kämpälle. Lähetettäessä sanotaan asemalta olevan sanotulle kämpälle vain 13 mailia. Juna lähtee Sudburysta klo 2 päivällä ja saapuu perille klo 7 illalla. Mutta rautatieltä onkin matkaa sanotulle kämpälle 26 mailia, joten joutuu olemaan yötä paljaan taivaan alla.

Mainitulla kämpällä ei myöskään olot ole aivan siedettävät ja työnantaja vihaa sydämestään järjestyneitä työläisiä, niimpä oli hän ajanut union delekeittiä takaa monta mailia pyssyn kanssa ja sanonut olevansa valmis ampumaan jokaisen union miehen.

On tietysti vanha juttu, että nämä yksityiset työnvälitystoimistot pettävät ja huijaavat työläisiä niin paljon kuin ennättävät, saadakseen heiltä kynittyä viimeiset sentit. On tietysti hyvä olla mahdollisimman varovainen heidän kanssaan. Parhaallakaan varovaisuudella ei kuitenkaan aina voi heidän koukkujaan välttää, heistä pääsevät työläiset vasta sitten kun ovat niin voimakkaasti järjestyneet, että kykenevät panemaan nämä lurjukset tilille petoksistaan.

Toronton uutisia

Osaston työkokouksessa asetettiin sihteerin ja toimeenpanevan komitean ehdokkaat tulevalle vuodelle. Sihteeriksi entinen sihteeri A. T. Hill ja toimeenpanevaan komiteaan J. W. Ahlqvist, O. Jokela, J. Latva, S. Kuula, J Rajala, A. Keskinen, P. Mertanen, J. Hill, J. Kahila, L. Johnson, Mrs. Gröndahl ja N. Grundsten. Ylläolevista ehdokkaista ensi vuoden alussa pidettävä järjestön edustajakokous valitsee toimeenp. kom., eikä kuten ennen t. k. valittiin yleisäänestyksellä.

Tyttöjen ukkojen iltamat ovat lähellä ja hyvällä puolella, nimittäin joulukuun 2 ja 3 päivä. Ja niistä tulee oikein roima juhlat, siinä ei ole liioittelua. Jokainen tulee olemaan yllätetty, vieläpä itse niiden puuhaajat. Kyllä niistä jo paljon hyvää ja kaunista tiedetään, mutta paljon myös on salaperäisyyden verhon peitossa. Juhlanäky on valtava heti saliin astuessa sinä lauantai iltana, satoi tai paistoi. Näissä juhlissa ei tule olemaan ikävä, eikä nälkä. Sarvipää peura saapuu pitämään huolta juhlapäivällisestä, joka on kasvanut ja elänyt puhtaan luonnon keskellä, juonut lähteestä vettä, levännyt sammalvuoteella, kuunnellut honkien huminaa. Mutta nyt meidän hartaiden toivomusten mukaan päättänyt saapua juhliimme. Mutta siitä tulee kysymys: kummalla ryhmällä on kunnia omistaa peuran sarvet. Sitä ei tiedä vielä kukaan. Molemmat puolet varustautuvat iloisin mielin kilpakoetukseen. Se on jännittävää nähdä. Kilpailun kuluku on laitettu erittäin havainnolliseksi, se on jotakin uutta. Sen jälkeen peilikirkkaalla lattialla hienosti musiikin kaikuessa parit pyörivät ja siinä on tilaisuus kaikilla. Sunnuntai iltapäivällä on näiden lopettajaiset ja se tulee olemaan erikoinen tilaisuus, jonkalaista ei vielä ole ollut haalillamme. Isoovat ja janoovat ravitaan. Henkisesti janoovat myös tyydytetään. Teidän ei tarvitse mennä lauantai-iltaostoksille sunnuntaita varten, juhlakomitea pitää niistä huolen. Luottakaa tyttöjen ja ukkojen päälle.

Pääkaupungin kirjeenvaihtaja.

Jones'in vakoiluretki

(Jatk. n:roon 134.)

«Ei sentin asiaa ole ollut täällä — «alhaalla». Mutta mitä te tarkoitatte sanoilla «täällä alhaalla?» — Jonesin uteliaisuus alkoi herätä.

«Minä tarkoitan... mitä te huinastelette täällä? Minusta näyttää, että olette saapunut Grand Central asemalle jostain, koska tuo oppaanne näyttää olevan sieltä...»

«Aivan oikein. Sieltä, tai ainakin sen läheltä tämä oppaani lähti minua sinne Harlemiin kulettamaan.

«Väärän kautta suoraan! ha-ha-haa! Ja miten te ilmajunaan tulitte sieltä, sillä lännenpuolen ilmatiehän on kaukana sieltä asemalta?!»

«Me ajoimme ensin maanalaisella 125:lle streetille.»

«Siis juuri sinne Harlemiin! ha-ha-haa!» nauroi tunkeilija, luoden onnettomana odottavaan neekeriin ilkeitä katseita. «Ja sieltä kuletti tuo musta konna teidät sitten lännenpuolen ilmajunaan, ja tänne! Ha-ha-haa!

Jonesin naama on venynyt kovin pitkäksi hämmästyksestä, nän luo levottomaan neekeriin kiukkuisia silmäyksiä. Sitten viittoo hän hänet luokseen. Neekeri lähestyy väkinäisesti, silmäillen tunkeilijaa vihaisesti, mutta pelokkaasti.

«Tämä mies sanoo, että te kulettelette minua väärillä teillä... Mitä te sillä tarkoitatte?» kysyi Jones äkäisesti, katsellen opastaan tiukasti silmiin.

Neekeri koetti nauraa leikiksi tekevästi ja alkoi änkäten selittää:

«Mister Jones... Minä en tarkottanut pahaa... tarkoitin vain huvittaa teitä näyttämällä heti vähän laajemmaltakin ihmeellistä kaupunkiamme. Nyt oli tarkoitukseni viedä teidät suoraan vävynne asunnolle. Ja vakuutan.. tämän uuden tuttavanne seura olisi suorastaan vaarallista. Minä tunnen heikäläiset..»

Uuden tungettelijan murhaava katse ja tiukasti puristuva nyrkki saivat hänet äkkiä vaikenemaan.

«Sinä musta lurjus!» sähisi tungettelija ja kävi kiinni Jonesin kapsäkin ripaan. «Minun velvollisuuteni on pelastaa tämä kunnon muukalainen teidän «opastuksestanne».

Neekeri hakersi hieman vastaan, mutta «pelastaja» riuhtasi kapsäkin häneltä, tarttui Jonesia palton hiaan ja alkoi vetää häntä piljettiluukkua kohti, sanoen vakavasti:

«Tulkaa! Minä johdan teidät kunniallisesti perille...»

Jones ei osannut vastustaa häntä. Pian olivat he kulkeneet piljettiporttien lävitse asemahuoneen idänpuoleiselle sillalle, josta takaisin Harlemiinpäin ilmajunat lähtivät. Neekeri on seurannut heitä ja pysäyttää siellä heidät, pyytäen arastelevan nöyrästi palkkaansa Jonesilta. Mutta ennenkuin hän häävin oli ehtinyt pyyntöään esittää, sai hän nasakan iskun naamalleen «pelastajan» nyrkistä ja horjahti älähtäen sillan kaidetta vasten.

«Siinä on teille palkka, musta konna!» huudahti «pelastaja» samalla ja sitten taasen alkoi kiireesti johtaa Jonesia juuri lähtemäisillään olevaan junaan. Neekeri ei ehtinyt samaan junaan, vaan jäi siihen sillalle kovasti harmittelemaan osaansa...

IV.

Kun he olivat istuneet vaunun penkille ja juna oli lähtenyt liikkeelle, sanoi «pelastaja» herttaisesti naurahdellen:

«No ei siitä sen enempää harmia, mr...! Neekeri sai, minkä oli ansainnut...»

Jones katsoi häneen ihmettelevästi ja tutkivasti, tietämättä miltä kannalta oikein ottaa uuden seuransa. «Pelastaja» ei ollut huomaavinaan hänen epäilystään. Hän kysyi nyt osotetta. Jones näytti sitä. Sitten kävi «pelastaja» kovin vakavaksi ja alkoi puhella:

«Muuten on ihan surkeaa, että niin moni matkustaja joutuu tässä kaupungissa tuollaisten lurjusten «opastettavaksi». Eikä sille mahdä mitään. Tällaisessa suuressa kaupungissa on hyvin vaikeata estää rikollisuutta... Ei maksa edes vaivaa tuollaisia pikkulurjuksia aina vangita...»

Jonesin uteliaisuus kaksinkertaistui kuin iskusta tuon viittauksen vaikutuksesta. Vilkuiltuaan tuokion ympärilleen tutkivasti, jatkoi **«pelastaja», matalasti** kuiskien, vieden suunsa lähelle Jonesin korvaa:

«Sanoi minua epäluotettavaksi, kun en kanna lakkini otsalla lupakirjalla varustetun attendantin merkkiä. Jospa olisi neekeriparka tiennyt, kenen kanssa oli tekemisissä...! Kyllä minulla on virkamerkki, ja paljon parempi kuin hänellä, mutta minä kannan sitä takkini sisäpuolella...»

«Mikä te sitten oikeastaan olette?» kysyi Jones nyt pelkkänä kysymysmerkkinä.

Salaperäinen mies vei suunsa vieläkin lähemmä hänen korvaansa ja kuiskasi perin merkitsevästi:

«Minä olen **salapoliisi**...»

Sitten käänsi hän takkinsa rintapieltä ja näytti, hyvin salaa muilta lähellä olevilta, kirkasta messinkistä laattaa, jossa oli jonkinlainen kuvio ja kirjamia, joita Jones ei kumminkaan ehtinyt lukea. Hän katsoi vakavan merkitsevästi Jonesia silmiin ja hymyili sitten luottamusta herättävästi. Ja siinä ei todellakaan ollut Jonesin mielestä mitään epäilttävää. Hän uskoi täydellisesti, jonka «salapoliisi» hyvin huomasi.

«Näette siis, ettette olekaan nyt epäluotettavan hoivissa...» sanoi «salapoliisi» sitten, nostaen kätensä ystävällisesti Jonesin olalle. «Minä en tosin ole aivan tavallinen etsiväsalapoliisi», hän jatkoi. «Minä kuulun erikoiseen järjestöön, jonka kaupunkimme poliisihallitus on järjestänyt varsinaisen salapoliisijärjestönsä sivuhaaraksi varsinaisesti suojelemaan juuri teidänlaisianne outoja matkustajia kaikenlaisilta tuon neekerintapaisilta veijareilta, joita tässä kaupungissa vilisee runsaasti, vaanien saalistaan kaikkialla kuin hyenat. Minä huomasin heti teidän olevan tuollaisen veijarin johtonuorissa, ja siksi juuri esiinnyin teille...»

«Olen teille sangen kiitollinen...» änkkäsi Jones liikutettuna, katsellen häntä silmiin kuin uskovainen pappia, joka suojelee häntä paholaisten veijaritempuilta. Nyt ei hän nähnyt enää jälkeäkään siitä epäilystä herättävästä ilmeestä uuden ystävänsä kasvoissa ja eleissä, joka häntä vastikään pyrki tekemään levottomaksi. Se on nyt yhtäkkiä muuttunut hyvin asianmukaiseksi salapoliisinilmeeksi, joka nyt häntä päinvastoin tenhosi ja antoi turvallisuudentunnetta.

—He istuivat muutaman hetken vaieten, jolloin «salapoliisi» silmäili Jonesin kultaisia kellonvitjoja, jotka jo parisenkymmentä vuotta olivat olleet Jonesimme ylpeys, ja jotka hän nytkin oli asettanut siten, että ne näkyivät hyvin julkisesti, milloin hänen takkinsa oli auki.

«Te olette sangen varomaton!» huudahti «salapoliisi» sitten kuiskaten vakavasti. «Ottakaa hyvät kellonvitjanne pois napin lävestä ja pankaa kokonaan taskuunne, missä kellonnekin on! Tehän noin pitämällä niitä suorastaan houkuttelette taskuvarkaita ympärillenne! ... Minun yksi virkavelvollisuuteni on opastaa outoja, miten kantaa kalleuksiaan...»

«Ja se on varmasti myös arvokas tehtävä», Jones sanoi ja heti noudatti hänen neuvoaan kellonvitjojensa suhteen. «En ole tuotakaan tullut ajatelleeksikaan», jatkoi hän naurahtaen. «Ja varmasti jo se neekerikin pani nämä merkille, koskapa huomasin hänen useita kertoja hyvin tarkasti katsovan näitä.»

«Varmasti! ... Taitaisitte saada isonkin vahingon, sillä kellonne on kai yhtä arvokasta lajia kuin nuo vitjatkin?»

«Hm... Onhan se maksanut minulle aikoinaan sekin seitsemänkymmentä viisi dollaria», vastasi Jones ja kohotti kelloaan liivintaskusta hieman näkösälle. «Sen kuoret ovat puhdasta kultaa. Viljat maksoivat kaksikymmentä viisi dollahria... Siihen aikaan ostelin minä itselleni hyviä kapistuksia, sillä olin nuori... Vaikka en tuota nyt vanhanakaan ole huonoista kapistuksista ruvennut pitämään.»

«Näin sen teistä heti, että olette arvokkaitten tapojen mies...»

Jonesin mieli ei ollut kylmä kehumiselle...

«Mutta täällä suurkaupungissa olisitte tuon kellonne jo aikoja sitten menettänyt», jatkoi «salapoliisi». «Tarkoitan että jos noin varomaton olisitte ollut. Mutta siellä maaseudulla kai voipi kantaa rahojaankin vaikka narussa olkansa yli selkään viskattuna, kuten koulupojat kirjanippuaan...?»

«No ei nyt taas aivan niin, joskin siellä tosin hyvin vähä varkaita pelätään», vastasi Jones nauraen.

«Olenpa utelias, miten olette rahanne kätkeneet tällä matkallanne... Pidättekö ehkä niissä taskuissa joissa useimmat täälläkin rahojaan pitävät?» kysyi «salapoliisi» nyt hyvin varovaisesti kuiskien. «Mitä taskuja tarkoitatte?»

«Tarkoitan housujen takataskuja sekä takin sisätaskua. Koska niitä käytetään yleisemmin, ovat ne kaikkein huonoimmat. Minun kokemukseni mukaan ovat ne taskut parhaat, joissa harvemmin rahoja kannetaan. Taskuvarkaita on koetettava pettää... Kerran kannoin minä joutavilla papereilla täytettyä lompakkoa povitaskussani ja rahojani takkini ulkotaskussa, jossa useimmat kantavat ainoastaan nenäliinansa. Taskuvaras «puhalsi» lompakon povitaskustani, mutta rahani jäivät minulle...»

«Salapoliisi» hymyili näsäviisaan itserakasta hymyä ja katsoi Jonesia silmiin merkitsevästi. Jonesta huvitti kovin hänen kepposensa. Sitten jatkoi ovela mies vakavasti, melkein käskevästi:

«Jos rahanne ovat niissä epävarmoissa taskuissa, niin muuttakaa ne palttoonne sivutaskuun... Mutta tehkää se niin, ettei sitä kukaan huomaa. Sillä ette tiedä milloin olette taskuvarkaan ylettyvillä. Juuri nytkin on lähellänne parikin sangen epäiltävää olentoa... jotka minun tottuneet salapoliisisilmäni ovat kyllä jo huomanneet.»

Jones hymähti hämmästyneesti ja silmäili pelokkaasti ihmisiä ympärillään. Sitten noudatti hän heti «suojelijansa» neuvoa. Kekseliäästi käytti hän nenäliinaa kädessään, toimittaessaan siirtoa, ikäänkuin olisi hommaillut vain nuhaisen nenänsä kanssa. Salapoliisi nyökäytti päätään hyväksyvästi.

«Jos voisimme istua edelleenkin», sanoi salapoliisi sitten, «niin ei se olisi nyt vielä ollut niin tarpeellista. Mutta koska vaunuun on tullut jo niin paljon ihmisiä, että naisiakin joutuu seisomaan, niin meidän velvollisuutemme gentlemanneina on nousta ja antaa sijamme parille heistä.»

Hän nousi ja nosti kohteliaasti lakkiaan lähellä seisovalle vanhanpuoleiselle naiselle. Jones seurasi hänen esimerkkiään, ajatellen ihaillen hänestä: «Todellakin gentlemanni!»

Juna pysähtyi taas eräällä asemalla ja lisää kulkevaisia tuli vaunuun, samalla kun joitain jäi vaunusta asemalle. Vaunussa alkoi olla jo ahdasta tungosta. Kun juna taas oli lähtenyt liikkeelle, alkoi «salapoliisi» sohista Jonesin korvaaperin kiihottuneesti:

«Nytpä minä huomaan tehneeni suuren virheen, vallottaessani teidät siltä mustalta lurjukselta!»

«Mitä tarkoitatte?» kysyi Jones hämmästyneesti.

Jatk.

Saksin kommunistipuolueen vaalijulistus

Saksin kommunistipuolue on antanut vaaljjulistuksen, jossa se osoittaa, että maan työväenhallitus on toimenpiteiden sijasta «oman» luokkansa hyväksi etsinyt vain porvarispuolueiden suosiota, mikä johtuu sosialidemokratian kokoomuspolitiikasta, jota harjoitettaessa on aina uhrattava Molokille. «Keskellä kansainvälisen sosialidemokratian luhistusta on kommunistipuolue joka maassa ainoa, mihin vallankumoukselliset ainekset ryhmittyvät. Kuten anskassa Poincareen hallitusvaltaa vastaan, Saksassa ja Italiassa lahtarismia vastaan, tulee Saksinkin kommunistipuolue joka päivä ja hetki taistelemaan kaikkea vivahdusta olevaa taantumusta vastaan. Ken tahtoo proletaarisen luokan yhteisrintamaa, jäävämätöntä taistelua leivän ja suojan puolesta, vastavallankumouksen kukistamista proletaarisen itseavun ja itsesuojeluksen kautta ja todellista työväenhallitusta työmaaneuvostojen myötävaikutuksessa, hän äänestäköön kommunistipuolueen ehdokkaita.»

800 roskajoukkoväkivallan uhreja Yhdysvalloissa

New York. — American Civil Liberties Union hankkimien tiedonantojen mukaan sitten syysk. 1 p. 1920 kesäk. 1 p:ään 1922 on yli 800 henkeä joutunut roskajoukon väkivaltaisuuksien kautta saamaan surmansa.

UUSIAIKAINEN
Ruokala
Hyvä, puhdas ja maukas sekä monipuolinen ruoka. Erinomainen kahvi ja leivokset. Tarjoilu puhdas ja ensiluokkainen.

Mrs. Mullen
Dew Drop Inn

MATKAILIJAKOTI
EMIL JOHNSON
62 Edmond Lane
SUDBURY, ONTARIO
Lähellä C. N. R. asemaa
Telefooni 532
Siistejä huoneita saatavana.

GEORGE M. MILLER
LAKIMIES, ASIANAJAJA, Y.M. Burns—Silverman Block
Konttori Regent teatterin yläkerrassa.
Suomalainen tulkki konttorissa
Phone 186 P.O. Drawer 360
SUDBURY. ONT

Sudbury Collecting Agency
Tarmokkaat saatavien perijät perivät tilisaatavia, nootteja ja laskuja sekä Canadassa että ulkomailla.
ARTHUR LAUZON
P. O. Box 639, Stafford Block, Sudbury, Ont.

Suomalainen Ruokatavarakauppa
International Grocery
Suosittelee kaikenlaista ruokatavaraa ehdottomasti päivän alhaisimmilla hinnoilla. Me takaamme teille rehellisen kohtelun. — Sitjos olette väsyneet korkeisiin hintoihin ja haluatte tutustua liikeeseemme, niin lähettäkää tilauksenne meille.
Huom.! — Linjatilauksia välitetään. Kirjoittakaa osoitteella:
INTERNATIONAL GROCERY
Port Arthur, Ontario

HALOO! — HALOO!
Tulipalon takia seisauksissa ollut liikkeeni alkaa taas toimintansa, joten on jokaisella tilaisuus lähettää kaikenlaisia raakanahkoja valmistettavakseni ja myytäväksi. Nahat valmistetaan pajun parkilla.
Olavi Penttinen
Victoria Mines, Ontari

Marraskuu on tullut
Tähän aikaan soveltuvia tarpeita varastoss

Meidän omaa haavapumpulia haavoihin.
Templetonin Rheumatic Tablets, reumatismiin.
Syrup of Tar & Cod Liver Oil, yskään.
Acetophen Tablets, kuumeeseen ja päänkipuun.
Nugatone — erinomaista lääkettä etenkin heikolle verelle.

SUDBURY DRUG CO., LTD.
Sudbury, Ont.

H. EDWARDS
General Merchant. Nairn Centre, On
Ruokatavaraa, Rautatavaraa ja Rehuja. — Bell Telephone Centre

HUOMATKAA!
Jos olette mieltyneet vaatteisiin, niin tulkaa ja tarkastakaa meidän puku- ja päällystakkivarastoamme. Se sisältää kaikkia haluttuja muoteja, villa-, worsted-, cheviot- ja tweet-kankaita.
BOWIE & BERINI
Ensiluokan räätälilliike, Timmins, Ont.

Twin City Bottling Works
valmistaa parhaimmat virvoitusjuomat kaksoiskaupungissa, käyttäkää aina niitä. Erikoisesti suosittelemme Pine Apple Juleppia. Ulkolähetykset tehdään huolellisesti ja nopeasti.
V. TUOMI & K. MERIKALLIO, omistajat.
819 Minnesota St.,
Phone So. 2100.
FORT WILLIAM, ONT.

A. H. BEATH
Vanhin ja luotettavin
JUVELI-KAUPPA
SUDBURYSSA
KORJAUSTYÖT TAATAAN
50 Durham St. SUDBURY

Copper Cliffilaiset
Pistäytykää puotiin jossa on kaikenlaista ensiluokan ruokatavaraa päivän halvimpiin hintoihin.
A. PELKOLA
7 Finland St. Phone 194

SUOMALAISTA
PALLORUUMAA
58—4th ave.
suositellaan
Frank Kulmala
Timmins, Ont.

WASHINGTON CAFE
(Elm Streetillä.)
Suosittelee maukkaita ruokiaan. Käykää tutustumassa.

A. D. MELDRUM
Lakim. ja yleinen Notario
Nova Scotia Pankin rakennuk.
59 Durham St., Sudbury, Ont.

Kalle Poukaman SAUNA
Copper Cliffin tien varrella Sudburyssa. Avoinna joka lauantai. — Phone 457.

Cochrane Hardwar
— LTD. —
Luotettavia tavaroita oikeill hinnoilla.
Erinomaisia Ruotsin sahoja.
Uusi pistohampainen — 1 3 t. leveä 4 jalan, hampaat ryhmäin.
Myöskin tavallisia suoraha paisia 2 t. leveitä 4 jalan. Kakilla sama hinta $1.50 kappal
Ruotsin fiiloja, timantti luj 5½ pitkiä, 40c kappale. $3.7 tusina.
Kalastusverkkoja.
Paulotettuja sekä korkeilla painoilla varustettuja.
30 jaardia pitkiä 4 tuuma silmillä 4 jalkaa syviä. hin $6.15.
30 jaardia pitkiä 3½ tuuma silmillä 4 jalkaa syviä, hin $6.50.
30 jaardia pitkiä 3 tuuman si millä 4 jalkaa syviä, hinta $7.6
Ainoastaan paulotettuja ilma korkkeja sekä painoja.
20 jaardia pitkiä 4 tuuman si millä 4 jalkaa syviä, hinta $3.9
20 jaardia pitkiä 3½ tuuman si millä 4 jalkaa syviä, hinta $4.0
20 jaardia pitkiä 3 tuuman si millä 4 jalkaa syviä, hinta $4.7
30 jaardia pitkiä 4 tuuman si millä 4 jalkaa syviä, hinta $5.7
30 jaardia pitkiä 3½ tuuma silmillä 4 jalkaa syviä, hint $6.00.
30 jaardia pitkiä 3 tuuman si millä 4 jalkaa syviä, hinta $7.2
Siimalankaa 4 unssin keriss $1.50 kpl.
Nuottalankaa — kaikkia kok ja ½ lb kerissä 25c. kpl.
Kysykää meidän selostustamm raiffeleista, haulikoista ja am mukkeista.
Kysykää hintojamme pyydys raudoille.
Kaikki postitilaukset täytetää nopeasti.
Kirjeisiin vastaa suomenkieleh lä J. E. Wick.

COCHRANE HARDWARE Limited
POHJOIS-ONTARION SUURIN RAUTAKAUPPA
SUDBURY ONTARIO.
J. E. Vick, suom. kauppamies.

Dr. H. STITT
Hammaslääkäri.
Sudbury, Ontario
Samassa rakennuksessa kuin tri Koljonen